

klasa 1

Język polski. Gimnazjum

Teresa Kosyra-Cieślak

Rozkład materiału i plan wynikowy

JEST
TYLE
DO
POWIEDZENIA!

Wydawnictwo Piotra Marciszuka STENTOR

WARSZAWA 2009

Plan realizacji materiału z języka polskiego w klasie 1 (plan wynikowy)

Kształcenie w zakresie podstawowym – 5 godz. tygodniowo (przy 35 tygodniach nauki ok. 175 godz.).

✓ Materiał rozłożony jest na 10 głównych działów tematycznych. Na każdy dział przypada maksymalnie 14–15 godzin (wraz z powtórzeniami, sprawdzianami i pracami klasowymi). Odrębną pulę godzin (około 30) należy zaplanować na analizę dłuższych utworów literackich czytanych w całości oraz omawianie filmów. Proponowane jest przeznaczenie kilku godzin na projekty edukacyjne (realizowane także w czasie pozalekcyjnym). Nauczyciel powinien zrealizować z klasą przynajmniej jeden dłuższy projekt edukacyjny w ciągu roku szkolnego.

✓ Dłuższe lektury (czytane w całości) nie są przypisane do konkretnych działów. Warto jednak tak planować pracę, by uczeń najpierw miał możliwość zapoznania się z zamieszczonym w rozdziale fragmentem utworu. Przeczytanie i omówienie ciekawego fragmentu ma na celu zainteresować uczniów lekturą, zachęcić do niej.

✓ Liczba godzin podana w drugiej kolumnie odnosi się do całego zagadnienia; jeśli jest ich więcej niż 1, tematy mogą być rozdysponowane na kilka lekcji.

✓ Nauczyciel może wygospodarować wolne godziny na omówienie wybranych fragmentów z modułu „Czytanie dla siebie” – powiązanych tematycznie z działami.

✓ Zapisy w pierwszej kolumnie sygnalizują tematykę i problematykę lekcji. Mogą (ale nie muszą) być wykorzystane przy sformułowaniu tematu.

Tematyka i problematyka lekcji	L. g.	Lektury i inne teksty kultury (teksty podstawowe i konteksty)	Wymagania z zakresu kształcenia literacko-kulturowego i kształcenia językowego	
			Wymagania na poziom podstawowy	Wymagania dodatkowe na poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
1. Lekcja wprowadzająca: czego i jak będziemy się uczyć. Podręcznik jako źródło wiedzy. Zasady wyszukiwania informacji.	1	<i>Drodzy Uczniowie</i> – wstęp do podręcznika Zawartość Objaśnienia	– czyta ze zrozumieniem wstęp do podręcznika, spis treści, legendę – objaśnia znaczenie tytułu <i>Jest tyle do powiedzenia!</i> – określa ogólnie na podstawie spisu treści, co obejmuje nauka języka polskiego w gimnazjum (działy, zagadnienia) – wyjaśnia pojęcia: <i>kultura, komunikacja</i> – orientuje się w zawartości podręcznika na podstawie tytułów rozdziałów, nagłówków, ikon, kolorów, itp. – znajduje w podręczniku wskazane fragmenty i informacje, posługując się spisem treści oraz legendą	– interpretuje zdanie: „Każdy ma swoją opowieść” – podaje przykłady na to, co może stanowić taką opowieść – wypowiada się na temat zawartości podręczników do języka polskiego, zamieszczonych w nim tekstów, ilustracji, ćwiczeń itp.
2. Test diagnozujący	2			
Łącznie	3			

1. Razem i osobno

- Odrzucenie przez grupę.
- Samotność wśród innych.
- Potrzeba więzi i potrzeba niezależności.
- Konformizm i nonkonformizm.
- Okazywanie wsparcia.

1. W grupie czy poza grupą?	1	fotografie przedstawiające różne grupy młodych ludzi	– odczytuje informacje o postaciach przedstawionych na zdjęciach oraz o sytuacjach, w których zostały sfotografowane – określa relacje zachodzące między tymi osobami – określa znaczenie wyrażenia <i>zgrana grupa</i>	– określa potrzebę człowieka przynależności do jakiejś grupy – wypowiada się na temat napięć między jednostką a grupą
-----------------------------	---	--	---	---

2. Ciężko być nastolatkiem	2	<i>Czy leżący może upaść?</i> (posty na forum internetowym) D. Carlson, H. Carlson <i>Cieężko być nastolatkiem...</i> (fragm.)	– czyta ze zrozumieniem wypowiedź na forum internetowym i tekst popularnonaukowy – określa uczucia nadawcy (podstawowe słownictwo) – podaje rzeczownikowe nazwy uczuć (podstawowe słownictwo) – wypowiada się stosownie na forum internetowym (przestrzega zasad kultury języka) – udziela rad, gdy jest o to proszony – potrafi właściwie przyjmować komplementy – zastępuje sformułowania konkretne ogólnymi i odwrotnie – rozróżnia sytuacje, w których należy posługiwać się polszczyzną oficjalną, od takich, w których należy się posługiwać polszczyzną nieoficjalną – pisze e-mail, stosując właściwy styl i odpowiednie zwroty do adresata oraz przestrzegając zasad organizacji tekstu – poprawnie zapisuje podstawowe wyrazy związane z komunikacją internetową (małe i wielkie litery, pisownia obcojęzyczna itp.) – wyjaśnia wątpliwości językowe, używając słowników: ortograficznego, wyrazów obcych	– podaje rzeczownikowe nazwy uczuć (zróżnicowane słownictwo) – potrafi stosownie mówić komplementy – wyjaśnia, podając przykłady, czym jest polszczyzna oficjalna i nieoficjalna – pisze e-maile do rówieśników i osób dorosłych, stosując zasady właściwego i kulturalnego posługiwania się językiem oraz formy odpowiednie do okoliczności i adresata – zna najważniejsze zasady pisowni zapożyczeń związanych z komunikacją elektroniczną
----------------------------	---	--	---	--

3. Jednostka i grupa – co na ten temat mówią psychologowie i filozof	2	<i>Co mówią psychologowie?</i> (wg. R. Browna) <i>Co mówi filozof?</i> (B. Skarga)	– czyta ze zrozumieniem teksty popularnonaukowe i znajduje w nich wskazane informacje – wypowiada się na temat zagadnień poruszanych w tekstach: formułuje tezę i argumenty; dobiera argumenty do tezy – podaje rzeczownikowe nazwy postaw (podstawowe słownictwo) – odmawia grzecznie i stanowczo, stosując właściwe formuły językowe – szuka znaczeń wyrazów w słowniku języka polskiego i wyrazów obcych	– posługuje się słownictwem użytym w tekstach (<i>konformizm, nonkonformizm, paradoks</i>) – buduje spójną (krótką) wypowiedź argumentacyjną – podaje rzeczownikowe nazwy postaw (zróżnicowane słownictwo) – określa, jakiego typu informacje można znaleźć w słowniku języka polskiego, a jakie w słowniku wyrazów obcych
4. Ofiara i siłacz, czyli po co i jak mówić o swoich zaletach	1	B. Pawlikowska <i>Ofiara i siłacz</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem (na poziomie słów, frazeologii, zdań, akapitów) – znajduje wskazane informacje i je przetwarza – potrafi wskazać swoje zalety – podając przykłady, wyjaśnia, czym są synonimy (wyrazy bliskoznaczne) i antonimy – zastępuje wyrazy występujące w tekście odpowiednimi synonimami	– określa, jak można sobie radzić w stanach smutku i z wątplenia – mówi o swoich zaletach w sposób precyzyjny i konkretny – podaje synonimy i antonimy nazw cech i postaw

5. Słowa mogą zranić – słowa mogą pomóc, czyli o sposobach rozmawiania	2	A. Faber, E. Mazlish <i>Jak łatwo zranić i jak łatwo pomóc</i> (fragm.)	– czyta tekst ze zrozumieniem, relacjonuje go, wyszukuje wskazane informacje – wyjaśnia, czym są wulgaryzmy i słownictwo agresywne oraz dlaczego nie należy ich używać – wie, jak sobie radzić z wypowiedziami agresywnymi – wyjaśnia, podając przykłady, czym są eufemizmy – podaje zasady pisania listu (powtórzenie ze szkoły podstawowej) – podaje przykłady formuł stosowanych w listach (adekwatnych do odbiorcy i sytuacji) – pisze list do osoby dorosłej, zachowując odpowiedni styl – poprawnie zapisuje datę	– określa sposób wypowiadania się młodzieży w swojej szkole (pod względem agresji i obecności wulgaryzmów); ustosunkowuje się do niego – podaje różne negatywne konsekwencje stosowania wulgaryzmów – funkcjonalnie stosuje eufemizmy we własnych wypowiedziach – zabiera głos w dyskusji na temat języka młodzieży i stosowania wulgaryzmów – podaje kilka wariantów poprawnego zapisywania dat
6. Rzeczownik i przymiotnik (powtórzenie)	2		– podaje podstawowe informacje o rzeczowniku i jego odmianie (powtórzenie ze szkoły podstawowej) – podaje podstawowe informacje o przymiotniku i jego odmianie (powtórzenie ze szkoły podstawowej) – wskazuje, podając przykłady, różne sposoby stopniowania przymiotnika – podaje zasady pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przymiotnikami	
7. Za co nas lubią?	1	H. Kowalska-Pamięta <i>Zrób coś ze sobą, dziewczyno</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada przeczytany tekst – odróżnia w przytoczonym tekście informacje o faktach od opinii – określa cechy bohaterki opowiadania – ocenia bohaterki	– wskazuje różne sposoby przedstawienia cech bohaterki w utworze – pisze kilkuzdaniową wypowiedź na temat Klary, przedstawiając bohaterkę z określonej perspektywy

8. Zwycięzca i przegrany	3	W. Golding <i>Głos muszli</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada przeczytane fragmenty powieści – określa problematykę utworu – przedstawia własne refleksje na temat problematyki podejmowanej przez tekst – analizuje fragment: wskazuje elementy świata przedstawionego – porządkuje wydarzenia opisane w tekście – przedstawia bohaterów i określa ich wzajemne relacje – określa, odwołując się do tekstu, co czują i przeżywają bohaterowie – określa sposób prowadzenia narracji – rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową – rozpoznaje mowę niezależną i zależną – przekształca mowę niezależną na zależną i odwrotnie – podaje nazwy cech i postaw (rzeczowniki i przymiotniki) – pisze ocenę bohatera	– streszcza (opowiada) fragment, przekształcając mowę niezależną na zależną – określa, jaki jest stosunek narratora do świata przedstawionego – określa charakter miejsca na podstawie jego opisu – wnioskuje, jaki będzie rozwój wydarzeń i jak rozwiną się relacje między bohaterami – pisze ocenę bohatera, stosując zróżnicowane słownictwo (np. nazwy cech i postaw)
9. Ważne słowa	1	L. Wójtowicz <i>Ważne dwa słowa</i>	– czyta głośno utwór z właściwą dykcją i intonacją – określa problematykę utworu – nazywa postawy i wartości, o których mówi utwór – rozpoznaje w tekście epitety i porównania; określa ich funkcje – gromadzi synonimy i frazeologię z kręgu wyrazu <i>słowo</i>	– interpretuje utwór głosowo – podaje zróżnicowane związki frazeologiczne z kręgu wyrazu <i>słowo</i> i wyjaśnia ich znaczenie – określa, w jaki sposób interpretacja muzyczna oddaje przesłanie tekstu
Łącznie	15			

2. Jak we własnej skórze

- Kulturowe znaczenie stroju – ubiór jako manifestacja: przynależności grupowej; statusu materialnego i społecznego; funkcji; osobowości, poglądów i przeżyć (Uwaga: nie wprowadzamy systematyzacji i terminologii).
- Czym jest moda?

1. Czy suknia zdobi?	1	fotografie przedstawiające różne stroje	– odczytuje informacje o postaciach przedstawionych na fotografiach przekazane niewerbalnie (gest, strój) – przedstawia własne odczucia i refleksje na temat sfotografowanych postaci – wypowiada się na temat ubierania się i jego wpływu na ocenę człowieka – podaje różne znaczenia słowa <i>styl</i>; rozróżnia te znaczenia w tekstach; poprawnie stosuje we własnych wypowiedziach – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne wokół pojęć: <i>moda</i> i <i>ubiór</i>; poprawnie stosuje wyrazy należące do różnych rejestrów	– formułuje własne sądy i opinie na temat mody, stylu ubierania się – wyjaśnia, jak rozumie pojęcie własnego stylu – wypowiada się na temat indywidualności i jednolitości stroju w różnych sytuacjach – podaje synonimy wyrazu <i>strój</i> i poprawnie stosuje je w zdaniach (zróżnicowane słownictwo)
----------------------	---	---	---	--

2. Elegancja, etykieta, styl...	2	<i>Jak się ubrać do filharmonii?</i> (fragment blogu Doroty Szwarcman) tekst zaproszenia	– czyta ze zrozumieniem teksty o różnych funkcjach (blog, zaproszenie) – ustosunkowuje się do problematyki poruszanej w blogu; wyjaśnia, w jakich sytuacjach dozwolony jest „luz” w ubiorze, a w jakich obowiązują określone zasady – buduje krótką wypowiedź argumentacyjną – rozróżnia pojęcia: <i>moda, elegancja, szyk</i> – poprawnie pisze zaproszenie (powtórzenie ze szkoły podstawowej) – zaprasza osoby w różnym wieku, w sposób stosowny do okoliczności – podaje główne zasady poprawnej odmiany nazwisk par małżeńskich – określa, kiedy należy stosować czasownik <i>ubrać</i>, a kiedy – <i>ubrać się</i> – zna zasady przedstawiania się i przedstawiania kogoś (podstawowe słownictwo)	– dołącza swój głos do dyskusji na forum internetowym (pisze stosowną wypowiedź) – poprawnie pisze zaproszenia do różnych osób i w różnych formach (także elektronicznej), stosując odpowiednie formuły – określa oficjalne zasady przekazywania i formułowania zaproszeń – poprawnie odmienia nazwiska par małżeńskich – poprawnie stosuje czasowniki: <i>ubrać</i> oraz <i>ubrać się</i> (poprawia błędne użycia) – zna zasady przedstawiania się i przedstawiania kogoś (zróżnicowane słownictwo)
3. Czy strój człowieka może mieć znaczenie?	1	<i>O butach i skarpetkach Karola Wojtyły</i>	– czyta fragmenty prozy wspomnieniowej ze świadomością jej faktograficznej funkcji – wskazuje opisy strojów i określa ich funkcję – wyjaśnia (na przykładach z tekstu), w jaki sposób strój „przedstawia” osobę – poprawnie stosuje nazwy kolorów (rzeczowniki i przymiotniki); – zna zasady pisowni złożonych nazw kolorów	– wypowiada się na temat różnych postaw ludzi wobec kwestii stroju, odwołując się do czytanych tekstów – określa, jakie wpływ powinien mieć strój na ocenę człowieka – zna i stosuje bogate słownictwo nazywające kolory

4. Moda dawniej i dziś	2	M. Możdyńska <i>Cierp i bądź piękna</i> <i>Moda</i> (nota encyklopedyczna) aforyzmy związane z modą.	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne; znajduje w nich wskazane informacje – poprawnie stosuje ogólne nazwy części garderoby i nazwy bogatsze treściowo (np. <i>plaszcz</i> – <i>prochowiec</i>, <i>trencz</i>, <i>jesionka</i>) – wyjaśnia, czym jest zapożyczenie – rozpoznaje zapożyczenia (podstawowe, powszechnie używane słownictwo z kręgu <i>moda</i> i <i>strój</i>) – poprawnie zapisuje wyrazy złożone i wyrażenia z częstką <i>super</i> i <i>ekstra</i> – rozpoznaje aforyzm i notę encyklopedyczną – wyjaśnia przenośne znaczenia nazw strojów w związkach frazeologicznych – opisuje strój postaci (osoby obserwowanej), stosując wybraną metodę (np. od ogółu do szczegółu) i zróżnicowane słownictwo	– gromadzi i opracowuje informacje na temat strojów w różnych czasach, wykorzystując teksty z podręcznika i inne źródła – określa, z jakich języków pochodzą najczęściej używane zapożyczenia związane z modą i strojem, – poprawnie buduje wyrazy złożone i wyrażenia z częstkami <i>super</i> i <i>ekstra</i>; wie, że nie należy ich nadużywać – interpretuje podane aforyzmy na temat mody – podaje najważniejsze różnice między notą encyklopedyczną a aforyzmem – opisuje strój postaci, stosując bogate słownictwo i frazeologię oraz konsekwentnie realizując własny zamysł kompozycyjny
5. Strój sportretowany	2	portrety: Jana III Sobieskiego; Karola Darwina, kobiety z książką	– opisuje osoby ukazane na portretach i określa sposób ich przedstawienia – analizuje strój postaci przedstawionej na portrecie i odczytuje jego znaczenia – opisuje postać przedstawioną na fotografii, uwzględniając jej strój i zawarte w nim informacje; stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami formy	– rozróżnia portret prywatny i reprezentacyjny (na podstawie oglądanych dzieł) – określa, jaką funkcję pełniły portrety reprezentacyjne i jak wpływała ona na sposób ukazywania postaci – redaguje urozmaicony kompozycyjnie i stylistycznie opis postaci przedstawionej na fotografii, uwzględniając strój, detale, upozowanie, tło itp.

6. Czasownik i przysłówki (powtórzenie)	2		– podaje podstawowe informacje o czasowniku i jego odmianie (powtórzenie) – rozróżnia formy nieosobowe czasownika – rozróżnia strony czasownika, zamienia stronę czynną na bierną i odwrotnie – rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane – wymienia najważniejsze zasady pisowni <i>nie</i> z czasownikami w różnych formach – podaje podstawowe informacje o przysłówku – stopniuje przysłówki – podaje zasady pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	– rozpoznaje wyrazy: <i>można, trzeba, warto</i> itp. jako czasowniki (niewłaściwe) – rozróżnia poznane formy czasownika – przeredagowuje zdania, zmieniając formy czasownika stosownie do polecenia – poprawnie łączy rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki, przysłówki w związki wyrazowe z innymi częściami mowy
7. Imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe	3		– rozróżnia imiesłowy jako formy czasownika (imiesłów przymiotnikowy i przysłówkowy) – podaje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	

8. Strój jako znak	2	I. Krasicki <i>Człowiek i wilk</i> H. Sienkiewicz <i>Zbyszko</i> A. Mickiewicz <i>Przygotowania</i> B. Prus <i>Kamizelka</i> (fragm.) K. Brandys <i>Ja czy nie ja?</i>	– relacjonuje czytane fragmenty utworów, przedstawia ich najistotniejsze treści – określa, co jest tematem czytanych fragmentów – wskazuje w czytanych utworach motyw stroju i określa jego funkcję – określa problematykę czytanych utworów (fragmentów) – analizuje sposób opisu stroju postaci literackiej we fragmentach utworów Sienkiewicza, Mickiewicza i Prusa – określa funkcje opisu stroju w czytanych utworach – rozpoznaje utwory epickie – określa, jakie są wyznaczniki epiki jako rodzaju literackiego – określa sposób prowadzenia narracji (pierwszoosobowa, trzecioosobowa) – określa funkcję różnych form czasowników w narracji (w czytanych utworach) – pisze kilkuzdaniową notatkę, w której poprawnie przytacza cytaty z omawianych utworów	– przedstawia własną propozycję odczytania bajki Krasickiego – podaje najważniejsze informacje o Henryku Sienkiewiczu i Bolesławie Prusie oraz ich twórczości – wskazuje najważniejsze środki stylistyczne służące opisaniu stroju i określa ich funkcje – określa, jak sposób narracji wpływa na sposób przedstawienia postaci – dostrzega zmianę czasu narracji i określa jej funkcję – porównuje znaczenie stroju kobiety dawniej i dziś (syntezuje wiadomości na ten temat z różnych tekstów)
9. Życie jak szata	1	M. Pawlikowska-Jasnorzewska <i>Czas krawiec kulawy,</i> <i>La précieuse</i>	– czyta wiersze głośno, stosując poprawną dykcję i intonację – określa, kim jest postać mówiąca, jak widzi świat, co odczuwa – przedstawia własne propozycje odczytania wierszy – rozpoznaje metafory i określa ich funkcje w utworach	– podaje podstawowe informacje o Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – interpretuje wiersze głosowo (recytuje) – podaje podstawowe informacje o autorce – charakteryzuje postać mówiącą w wierszach, odwołując się do tekstu – krótko wyjaśnia, jakim środkiem stylistycznym jest metafora

10. Praca klasowa wraz z omówieniem	1+1	Praca sprawdzająca umiejętność pisanie poprawnej, spójnej, kilkunastozdaniowej wypowiedzi na wskazany lub wolny temat.
Łącznie	17	

3. Twarzą w twarz

- Mimika jako wyraz stanów i przeżyć wewnętrznych.
- Jaki obraz rzeczywistości kreują media? (na podstawie obserwacji wizerunków ludzkich twarzy).
- Kult młodości, urody i zamożności – wartości, do których odwołują się media i reklama.
- Wizerunki znanych osób wykorzystywane jako „twarze” akcji społecznych.
- Twarze-symbole w naszej kulturze.
- Piękno i brzydota.

1. Co wyraża ludzka twarz?	1	fotografie twarzy M. Musierowicz <i>Frywolitki</i> (fragm.) <i>Co wyraża ludzka twarz – garść faktów</i>	– wypowiada się na temat oglądanych fotografii, przedstawia swoje wrażenia i refleksje – odbiera przekazy ikoniczne: odczytuje informacje przekazywane na fotografii – rozumie czytane teksty informacyjne – wypowiada się na temat wyrażania twarzą i „czytania z twarzy” – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne nazywające rysy i wyraz twarzy	– przedstawia własne propozycje odczytania tekstu kultury, jakim jest fotografia – wnioskuje, dlaczego twarz jest częstym tematem dzieł sztuki – stosuje w zdaniach słownictwo i związki frazeologiczne nazywające rysy i wyraz twarzy oraz nazywających emocje związane z mimiką
----------------------------	---	---	--	---

2. Świat kolorowych magazynów, czyli o graniu twarzą	1	J. Bojańczyk <i>Fabryka szczęścia</i> plakat akcji „Przylapani na czytaniu”	– czyta ze zrozumieniem tekst publicystyczny – wskazuje tezę czytanego tekstu i wyodrębnia przemawiające za nią argumenty – rozpoznaje ironię – odbiera przekazy ikoniczne: odczytuje informacje przekazane niewerbalnie (fotografie w kolorowych magazynach, reklamy, plakaty) – wyjaśnia, w jaki sposób reklama i zdjęcia w kolorowych magazynach oddziałują na odbiorcę i zafałszowują obraz rzeczywistości – odczytuje uczucia i stany wewnętrzne wyrażone za pomocą mimiki – wyjaśnia, podając przykłady, co to znaczy <i>grać twarzą</i> – podaje przykłady akcji, w których wykorzystane zostały znane twarze; wypowiada swój sąd na temat tych akcji – stosuje w zdaniach wyrazy <i>gra</i> i <i>grać</i> w różnych znaczeniach – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne opisujące twarz i nazywające emocje związane z mimiką	– podaje przykłady wykorzystania wyglądu i mimiki ludzkiej twarzy w reklamie – wypowiada własne sądy i opinie na temat użyczenia własnej twarzy reklamie; uzasadnia je – wskazuje etyczne aspekty ukazywania nieprawdziwego obrazu świata w kolorowych magazynach i reklamie – opisuje wygląd masek w starożytnym teatrze i pełnione przez nie funkcje – poprawnie i funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach słownictwo i związki frazeologiczne opisujące twarz i nazywające emocje związane z mimiką
3. Twarz sportretowana	2	portrety: P. Christus <i>Portret dziewczyny</i> Tycjan <i>Portret Ranuccia Farnese</i> P. Picasso <i>Placząca kobieta</i> s. W. Beckett <i>1000 arcydzieł</i> (fragm.)	– przedstawia i opisuje postacie ukazane na portretach Christusa i Tycjana – określa sposób sportretowania postaci (wyraz twarzy, ustawienie, strój, tło, sytuacja itp.) – odczytuje z portretu uczucia i stany wewnętrzne przedstawianych postaci – analizuje opis obrazu pióra s. Wendy Beckett, określając funkcje zastosowanych środków językowych i stylistycznych – samodzielnie opisuje portret, wykorzystując słownictwo i frazeologię nazywające rysy i wyraz twarzy	– wykorzystując informacje z podręcznika, objaśnia i komentuje sposób przedstawienia kobiety na portrecie Picassa – podaje podstawowe informacje na temat Picassa – redaguje spójny, komunikatywny, zróżnicowany stylistycznie opis portretu (dzieła sztuki), realizując konsekwentnie zamysł kompozycyjny – formułuje własne propozycje odczytania obrazu, stosując środki językowe podkreślające subiektywność wypowiedzi

4. Twarze znane, twarze-symbole. Czym jest popularność? Czy daje ona szczęście?	1	Portrety znanych postaci	– podaje przykłady znanych sobie twarzy-symboli – określa, jakie postawy, wartości (lub antywartości) i wydarzenia symbolizują twarze znanych postaci (na wybranych przykładach) – uczestniczy w debacie klasowej na temat popularności jako źródła szczęścia: słucha wypowiedzi i śledzi argumentację, zabiera głos, przedstawia swoje zdanie i je uzasadnia; przestrzega zasad kultury dyskusji – pisze notatkę z debaty	– przygotowuje się do debaty, szukając argumentów w różnych źródłach – uczestniczy w debacie: formułuje argumenty, odpowiada kontrargumentami na argumenty innych – stosuje zwroty i wyrażenia właściwe dla debaty – występuje w roli prowadzącego: otwiera i zamyka dyskusję, udziela głosu – wyjaśnia pojęcia: <i>debata, teza, argument, kontrargument</i> – pisze notatkę z debaty, stosując właściwe słownictwo i frazeologię
--	----------	---------------------------------	---	---

5. Piękni i szpetni	2 ¹	Film <i>Shrek</i> D. Morris <i>Czy czarne zęby mogą być piękne?</i>	– podaje przykłady utworów literackich, filmów i innych tekstów kultury, w których wykorzystany został motyw piękna i brzydoty (w tym: baśń o Pięknej i Bestii); relacjonuje je i komentuje – wypowiada własne sądy i opinie na temat piękna zewnętrznego i wewnętrznego oraz ich wzajemnych związków – funkcjonalnie stosuje synonimy wyrazu <i>piękny</i> – streszcza, relacjonuje i opowiada film <i>Shrek</i> – charakteryzuje tytułowego bohatera, dostrzegając kontrast między jego wyglądem zewnętrznym a psychiką i charakterem – wypowiada własne sądy i opinie na temat przesłania filmu, jego bohaterów, kompozycji, wątków, atrakcyjności itp.; buduje wypowiedź argumentacyjną – dostrzega w filmie odwrócenie motywu Pięknej i Bestii – podaje przykłady innych wątków kulturowych, które zostały wykorzystane w <i>Shreku</i> – podaje zasady pisowni nazw własnych i pospolitych o tym samym brzmieniu (np.: <i>Narcyz</i> i <i>narcyz</i>)	– wyjaśnia, czym jest konwencja – poprawnie używa w zdaniach terminów: <i>konwencja</i>, <i>konwencjonalny</i> i ich synonimów – podaje przykłady różnych konwencji piękna – odwołując się do znanych przykładów, określa, jak kategorie piękna i brzydoty mogą wpływać na ocenę bohatera literackiego i filmowego – określa, w jaki sposób wykorzystane zostały w filmie tradycyjne wątki kulturowe (pastisz, przekształcenie) – wskazuje przykłady mieszania nastrojów i konwencji; ocenia efekt – wypowiada się na temat ścieżki dźwiękowej i jej funkcji – podaje przykłady różnego pojmowania piękna, odwołując się np. do wzorców urody panujących w różnych epokach
6. Liczebnik (powtórzenie)	1		– podaje podstawowe informacje o liczebnikach i ich odmianie – rozróżnia rodzaje liczebników (główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe i inne)	
7. Przyimek (powtórzenie)	1		– podaje podstawowe informacje o przyimkach – buduje poprawne wyrażenia przyimkowe	– w swoich wypowiedziach poprawnie stosuje wyrażenia przyimkowe – podaje zasady pisowni przyimków złożonych

¹ Podana liczba godzin nie obejmuje oglądania filmu.

8. Jak zagrać twarzą, by osiągnąć zamierzony cel	1	M. Musierowicz <i>Odwet Matyldy</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada czytany fragmenty powieści – określa tematykę – opisuje odczucia, jakie budzi czytany tekst – analizuje opisy twarzy i określa ich funkcje (na podstawie fragmentu) – charakteryzuje bohaterów, określa ich uczucia i przeżycia wewnętrzne, cele, motywacje itp.	– podaje podstawowe informacje o Małgorzacie Musierowicz – relacjonuje przedstawione we fragmentach wydarzenia, przyjmując różne perspektywy – określa, odwołując się do tekstu, stosunek narratora do bohaterów – śledzi zmiany nastrojów i uczuć bohaterów – ocenia bohaterów (uzasadnia swoje opinie) – wnioskuje, jak zostaną poprowadzone wątki powieściowe
9. Bez udziału słów, czyli o tym, jak uczucia malują się na ludzkiej twarzy	2	L. Tolstoj <i>Bal Kitty</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada czytany fragmenty powieści – charakteryzuje bohaterów, określa ich uczucia i przeżycia wewnętrzne, cele, motywacje itp. – analizuje opisy twarzy i określa ich funkcje (na podstawie fragmentu) – rozpoznaje charakterystykę pośrednią i bezpośrednią; określa ich funkcje w czytany utworze – analizuje sposoby opisywania przeżyć wewnętrznych – gromadzi słownictwo związane z opisem przeżyć wewnętrznych oraz związki frazeologiczne nazywające emocje – opisuje przeżycia wewnętrzne	– śledzi zmiany nastrojów i uczuć bohaterów – ocenia bohaterów (uzasadnia swoje opinie) – redaguje stylistycznie zróżnicowany opis przeżyć wewnętrznych, oparty na przejrzystym zamyśle kompozycyjnym – funkcjonalnie stosuje we własnych wypowiedziach słownictwo związane z opisem przeżyć wewnętrznych oraz związki frazeologiczne nazywające emocje

10. Z twarzy można czytać	1	M. Haddon <i>Christopher</i> scenki dramowe opracowane przez uczniów wg polecenia	– charakteryzuje bohatera, uwzględniając jego szczególne cechy – określa, w czym przy interpretacji tekstu pomogły schematy twarzy – odczytuje intencje nadawcy, uwzględniając elementy werbalne i niewerbalne wypowiedzi (scenki dramowe) – tworzy wypowiedzi ustne, starając się świadomie przekazywać informacje także twarzą – wypowiada się na temat przydatności w życiu umiejętności odczytywania znaków niewerbalnych, w tym – wyrazu ludzkiej twarzy	– podaje przykłady różnych sytuacji, w których mimika jest ważnym źródłem informacji – wnioskuje, w jaki sposób przekazywanie i odbieranie informacji zawartych w wyrazie twarzy wpływa na komunikację międzyludzką
11. Piękna twarz pretekstem do rozważań filozoficznych	1	L. Kołakowski <i>Piękna twarz</i>	– streszcza, opowiada, relacjonuje utwór – przedstawia odczucia i refleksje związane z utworem – ocenia sposób postępowania głównego bohatera, rozważa popełnione przez niego błędy – określa, jakie problemy (filozoficzne) zostały poruszone w utworze – wnioskuje, jakie przesłania mogą płynąć z utworu	– podaje podstawowe informacje o Leszku Kołakowskim – opowiada wydarzenia z perspektyw różnych występujących w utworze postaci; wnioskuje, dlaczego ta sama sprawa stanowi różną wartość dla kilku osób – przedstawia własną propozycję odczytania utworu i zawartego w nim przesłania
Łącznie	14			

4. Tajemnicza istota obok nas

- Stosunek ludzi do zwierząt (m.in. antropomorfizowanie zwierząt).
- Postrzeganie zwierząt w różnych kulturach.
- Co symbolizują zwierzęta fantastyczne występujące w mitach, baśniach itd.?
- Zwierzęta alegoryczne.

1. ZOO – ogród czy więzienie?	1	fotografie zwierząt <i>Zmiany w łódzkim zoo</i>	– wypowiada się na temat ogrodów zoologicznych, opisuje znane sobie zoo – czyta ze zrozumieniem tekst informacyjny (artykuł) – rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną, wskazuje tezę i argumenty – poprawnie odmienia i zapisuje wyrazy typu <i>zwierzę</i>	– relacjonuje swoje przeżycia związane z wizytą w ogrodzie zoologicznym – stosuje w zdaniach poprawne formy odmiany wyrazów typu <i>zwierzę</i>
2. Czy zwierzęta pragną wolności?	2	Y. Martel <i>Ogród zoologiczny</i>	– czyta ze zrozumieniem tekst: znajduje zawarte w nim informacje i wykorzystuje je w dyskusji – przedstawia obraz różnych zwierząt w języku; – rozpoznaje tekst jako artykuł polemiczny – wyjaśnia terminy: <i>polemika</i> , <i>publicystyka</i> – rozpoznaje w tekście pytania retoryczne i określa ich funkcję – redaguje elementy artykułu polemicznego – stosuje formuły stosowne dla tekstu polemicznego – określa zasady, jakie powinny być zachowane w wypowiedziach polemicznych (pisemnych i ustnych)	– wskazuje środki językowe i kompozycyjne wzmacniające polemiczny charakter tekstu – pisze krótki artykuł polemiczny na temat sytuacji zwierząt w ogrodach zoologicznych: określa, z jakim poglądem polemizuje, formułuje własną tezę, popiera ją argumentami i przykładami, przytacza opinie autorytetów, formułuje końcowy wniosek

3. Zwierzęta w naszej kulturze i języku	1	<i>Jak są postrzegane zwierzęta w różnych kulturach</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne; znajduje potrzebne wiadomości i wykorzystuje je we własnych wypowiedziach – określa, jaki jest stosunek ludzi do zwierząt – określa, jakie stałe znaczenia wiążane są z nazwami niektórych zwierząt w naszym języku (podstawowe przykłady) – gromadzi powiedzenia, przysłowia i frazeologizmy, w których występują nazwy zwierząt; wyjaśnia ich znaczenie – rozumie znaczenia związków frazeologicznych z motywami zwierząt (zasób podstawowy) – wyjaśnia, czym jest frazeologizm – rozróżnia wyrażenia, zwroty i frazy – korzysta ze słownika frazeologicznego (wie, jakiego typu informacje w nim znajdzie)	– wykorzystując znalezione informacje, uzasadnia, że w różnych kulturach zwierzęta są różnie postrzegane – określa, jakie stałe znaczenia związane są z nazwami niektórych zwierząt w naszym języku (bogatsze przykłady) – wyjaśnia znaczenia frazeologizmów, w których występują nazwy zwierząt (zasób bogaty) – funkcjonalnie stosuje ww. frazeologizmy we własnych wypowiedziach – wykorzystuje znajomość budowy hasła słownikowego (w słowniku frazeologicznym), poszukując określonych informacji
4. Czy zwierzęta nas kochają?	1	<i>Czy psy nas kochają? Pomnik wiernego psa</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne; znajduje potrzebne wiadomości i wykorzystuje je we własnych wypowiedziach – wyjaśnia, na czym polega antropomorfizacja – pisze opowiadanie, stosując narrację z określonej perspektywy (narratorem jest zwierzę)	– podaje przykłady antropomorfizacji zwierząt – pisze urozmaicone stylistycznie i kompozycyjnie opowiadanie, stosując narrację z określonej perspektywy
5. Zaimek (powtórzenie)	1		– określa, jaką częścią mowy jest zaimek – określa podstawowe rodzaje zaimków i zasady ich odmiany – poprawnie podaje „kłopotliwe” formy zaimków	– rozróżnia rodzaje zaimków – poprawnie stosuje w zdaniach zaimki dzierżawcze

6. Spójnik (powtórzenie)	1		– określa, jaka częścią mowy jest spójnik – wskazuje na przykładach, jakie funkcje w zdaniu pełnią spójniki	– rozróżnia spójniki współrzędne i podrzędne – wskazuje w zdaniach spójniki dwuczłonowe
7. Żywa prehistoria w opisie jednego z najstarszych dzieł sztuki	1	Z. Herbert <i>Lascaux</i>	– czyta ze zrozumieniem tekst informacyjno-literacki (esej) – wykorzystuje znalezione w nim wiadomości – porównuje opis literacki z obrazem, do którego tekst się odnosi	– podaje podstawowe informacje o Zbigniewie Herbercie – przedstawia własne odczucia i refleksje związane z przeczytanym tekstem i malowidłem naskalnym

8. Zwierzęta mitologiczne	2	Jan Parandowski <i>Mitologia</i> (fragm.)	– streszcza, relacjonuje, opowiada poznane fragmenty mitologii – określa odczucia i wrażenia związane z lekturą – opisuje zwierzęta pojawiające się w mitach, określa ich cechy – rozróżnia fantastykę i fikcję – analizuje środki stylistyczne służące opisowi potwora – rozpoznaje różne znaczenia wyrazów: <i>bohater</i> i <i>heros</i> – stosuje poprawnie formy: <i>bohater</i> – <i>bohaterowie</i> i <i>heros</i> – <i>herosi</i> – określa główne cechy greckiego herosa – wskazuje odwołania do mitologii w słownictwie i frazeologii (podstawowe słownictwo) – wyjaśnia, jakim gatunkiem jest mit, wskazuje jego cechy – wyjaśnia termin <i>mitologia</i> – podaje podstawowe informacje o Janie Parandowskim i jego <i>Mitologii</i> – odczytuje podstawowe znaczenia symboliczne mitów – buduje definicję słownikową wskazanych wyrazów – korzysta ze słowników, szukając informacji o fantastycznych zwierzętach – głośno opowiada fragmenty mitów, stosując zasady wymowy i podkreślając głosem znaczenia i emocje – poprawnie akcentuje wyrazy i zdania – wie, co wyróżnia styl wypowiedzi mówionej (m.in. ekspresywna składnia) – redaguje ciekawy opis zwierzęcia fantastycznego (mitycznego)	– podaje przykłady kilkunastu mitów, w których występują zwierzęta – podaje podstawowe informacje o Janie Parandowskim – podaje różne znaczenia wyrazów <i>bohater</i> i <i>heros</i>, redagując własne przykłady zdań – przedstawia (charakteryzuje) Heraklesa i Odyseusza jako greckich herosów – wskazuje odwołania do mitologii w słownictwie i frazeologii (bogatsze słownictwo) – tworzy poprawne związki frazeologiczne nawiązujące do mitów – wyjaśnia, w jakim sensie mitologie grecka i rzymska są dziedzictwem kultury europejskiej – sprawnie operuje pojęciami: <i>mit</i>, <i>mitologia</i> – wyjaśnia, w jakim sensie starożytne mity były sposobem objaśniania świata – opowiada fragmenty mitów, głośno interpretując opowieść – stosuje ekspresywną, wyrazistą składnię – redaguje bogaty stylistycznie opis fantastycznego (mitycznego) zwierzęcia
---------------------------	---	---	---	--

9. Zwierzęta fantastyczne w mitach, podaniach, baśniach i filmach	1		– przedstawia, opisuje fantastyczne zwierzęta i potwory znane z baśni, legend, oraz współczesnych powieści i filmów (<i>fantasy</i>) – wyjaśnia termin <i>literatura fantasy</i>, podając przykłady znanych sobie utworów – redaguje opis fantastycznego zwierzęcia do hasła encyklopedycznego – pisze opowiadanie z elementami opisu (scenę z opowiadania) fantastycznego zwierzęcia; – wygłasza samodzielnie ułożone opowiadanie z elementami opisu	– rozpoznaje fantastyczne zwierzęta i potwory, podając podstawowe informacje na ich temat – redaguje sugestywny, literacki opis fantastycznego zwierzęcia, urozmaicony stylistycznie i kompozycyjnie
10. Brat wszystkich stworzeń	1	<i>Jak święty Franciszek oswoił dzikie turkawki</i>	– opowiada fragment <i>Kwiatków...</i>, mówiąc sugestywnie i wyraźnie – przedstawia (na podstawie tekstu) postać św. Franciszka i jego stosunek do przyrody – określa przesłanie płynące z opowieści o Świętym i turkawkach – podaje najważniejsze zasady pisowni nazw godności i tytułów kościelnych oraz nazw wyznawców religii	– podaje najważniejsze informacje o św. Franciszku – opisuje postać świętego przedstawioną na fresku Giotto – poprawnie stosuje w zdaniach pisownię nazw godności i tytułów kościelnych oraz nazw wyznawców religii
11. Pochwała stworzenia w duchu nauki św. Franciszka	1	J. Twardowski <i>prośba, drzewa niewierzące</i>	– czyta głośno wiersze, z właściwą dykcją i intonacją – opisuje odczucia, jakie budzą utwory – przedstawia własne propozycje ich odczytania – opisuje stosunek postaci mówiącej w wierszu do przyrody, Boga, wiary; porównuje z postawą św. Franciszka – rozpoznaje środki stylistyczne: pytanie retoryczne, apostrofę określa ich funkcję w utworze	– podaje podstawowe informacje o Janie Twardowskim – recytuje wiersze – dostrzega w wierszach Twardowskiego wartości związane z postacią św. Franciszka; wypowiada się na ich temat – wyjaśnia termin <i>apostrofa</i> – układa własne apostrofy

12. Prawda o świecie ukryta w bajkach	2	I. Krasicki <i>Jagnię i wilcy, Kruk i lis, Wół minister, Woły krnąbrne</i> L. J. Kern <i>Żaba i wół</i>	– czyta, streszcza, opowiada, recytuje bajki – określa, kim są bohaterowie bajek i jakie cechy lub postawy reprezentują – formułuje morał każdej z bajek – przedstawia bajkę jako gatunek literacki; wskazuje jej cechy – wyjaśnia, co wyróżnia bajkę ezopową – wyjaśnia termin <i>alegoria</i> i odnosi go do bajek Krasickiego – wyjaśnia, na czym polega alegoryczny charakter bajek Krasickiego	– podaje podstawowe informacje o Ignacym Krasickim – określa, jaki obraz świata wyłania się z bajek Krasickiego (jakie ponadczasowe prawdy ukazują) – wyjaśnia, w jakim sensie bajka jest utworem dydaktycznym – określa, czym się różni współczesna bajka Kerna od bajek Krasickiego – wyjaśnia, na czym polega komizm bajki Kerna – na podstawie <i>Słownika mitów i tradycji kultury</i> podaje przykłady znanych alegorii
13. Psy i ludzie	1	I. Turgieniew <i>Pies</i> H. Boguszeńska <i>Banzaj</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada utwory – przedstawia na podstawie utworów własne refleksje na temat relacji ludzi i zwierząt – rozpoznaje fragment książki Boguszeńskiej jako utwór wspomnieniowy – określa, kto jest narratorem, a kto bohaterem – rozpoznaje rodzaj narracji i określa, w jaki sposób jest ona prowadzona – określa, jakimi środkami narrator sygnalizuje swoje uczucia – charakteryzuje Banzaja na podstawie utworu (wskazuje elementy charakterystyki bezpośredniej i pośredniej) – wyraża swój stosunek do Banzaja – opowiada (ustnie) o bliskim sobie zwierzęciu, dążąc do przekazania uczuć	– charakteryzuje relacje łączące ludzi i zwierzęta w każdym z utworów – rozpoznaje kompozycję opowiadania <i>Banzaj</i> – określa, jakie środki językowe i kompozycyjne czynią portret Banzaja żywym i interesującym – opowiada w sposób żywy i sugestywny o bliskim sobie zwierzęciu
14. Praca klasowa wraz z poprawą	1+1	Pisanie na wskazany temat w wybranej przez nauczyciela formie (np. opis, opowiadanie).		

Łącznie	19			
5. Śmietnisko, muzeum, skarbiec... • Przedmioty w społeczeństwie konsumpcyjnym. • Przedmioty – świadkowie historii zbiorowej i pamiątki osobiste. • Wartość muzealna przedmiotu. • Rodzaje muzeów. • Słynne przedmioty literackie.				
1. Wielkie wysypisko, czyli śmieci mówią o nas	1	Co nam mówią nasze śmieci? (wywiad)	– czyta ze zrozumieniem tekst, znajduje potrzebne informacje – rozpoznaje funkcję czytanego tekstu – rozpoznaje tekst jako gatunek publicystyczny (wywiad) – odkrywa argumentacyjną strukturę tekstu, formułuje wynikające z niego wnioski – wypowiada swoje refleksje na temat kupowania i konsumpcji – tworzy poprawne związki frazeologiczne z wyrazami: <i>kupić, zakupy</i> – poprawnie odmienia czasownik <i>kupować</i> w czasie przeszłym	– na podstawie tekstu formułuje wnioski dotyczące konsumpcyjnego charakteru naszej kultury – ustosunkowuje się do ww. problemu – wyjaśnia, dlaczego współczesne społeczeństwa określa się mianem <i>konsumpcyjnych</i>

2. Happeningi w służbie czystemu środowisku	1	<i>Wąż z Goleniowa</i> <i>Przetwory</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne (w tym ogłoszenie), wykorzystuje je zgodnie z przeznaczeniem – wypowiada się na temat zaśmiecania środowiska i potrzeb przeciwdziałania temu zjawisku – pisze poprawne ogłoszenie o wydarzeniu, przestrzegając zasad organizacji tekstu – poprawnie odczytuje daty (forma przypadku nazwy miesiąca; postać liczebnika w liczbie wyrażającej rok) – poprawnie zapisuje daty (powtórzenie) – wyjaśnia, czym jest happening, podając przykłady – bierze udział w happeningu organizowanym w szkole (np. dotyczącym ekologii, czystości środowiska)	– przedstawia i uzasadnia swoje sądy na temat zaśmiecania środowiska – redaguje i opracowuje graficznie ogłoszenie, wykorzystując możliwości programów komputerowych – podaje kilka poprawnych sposobów zapisania daty – projektuje szkolny happening na temat wybranych problemów społeczności lokalnej
3. Słowa z lamusa	1	K. Kłosińska <i>Skąd się biorą słowa</i> (fragm.) H. Sienkiewicz <i>Krzyżacy</i> (fragm.)	– gromadzi nazwy starych rzeczy, podając nazwy synonimiczne – tworzy poprawne związki wyrazowe z nazwami rzeczy – podaje frazeologizmy dotyczące nazw rzeczy starych lub przechowywanych – poprawnie odmienia wyraz <i>śmieć</i> – wyjaśnia, co oznacza termin <i>archaizm</i>, podaje przykłady archaizmów – wyjaśnia termin <i>archaizacja</i> – rozpoznaje archaizację w czytanych fragmencie <i>Krzyżaków</i> – wyjaśnia, dlaczego wyrazy stają się archaizmami	– rozpoznaje przeznaczenie przedmiotów, które wyszły z użycia; wypowiada się na ich temat – wyjaśnia, w jakim celu stosuje się archaizację w utworach literackich – określa, na czym polega archaizacja we wskazanych wyrazach (znaczenie, odmiana itp.)

4. Muzea i kolekcje – funkcje gromadzonych przedmiotów	2	K. Pomian <i>Muzea i kolekcje</i> K. Kobos <i>Obrączki z łusek i miś, który nie urósł</i> A. Sosnowski <i>Tutaj czuje się historię</i>	– czyta teksty informacyjne ze świadomością ich charakteru i przeznaczenia (notatka prasowa, artykuł, posłowie do książki historycznej) – wykorzystuje informacje zawarte w czytanych tekstach (selekcjonuje, przetwarza, cytuje itp.) – wyjaśnia znaczenia słów: <i>muzeum, kolekcja</i> – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne wokół wyrazów: <i>muzeum i kolekcja</i> (podstawowe słownictwo) – podaje rodzaje muzeów i ich przeznaczenie – wyjaśnia, w jakich celach ludzie gromadzą przedmioty – poprawnie odmienia rzeczowniki zakończone na <i>-um</i> – tworzy poprawną definicję, wykorzystując znajomość zasad jej budowy – redaguje sprawozdanie (np. z wycieczki do muzeum), stosując zasady organizacji tekstu właściwe dla tej formy wypowiedzi	– wykorzystując wiadomości z tekstów zamieszczonych w podręczniku, przedstawia Muzeum Powstania Warszawskiego i jego zbiory – podaje przykłady różnych, znanych sobie muzeów, opowiada o nich – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne wokół wyrazów: <i>muzeum i kolekcja</i> (zróżnicowane słownictwo) – tworzy różne definicje tego samego wyrazu, uwzględniając różne aspekty jego znaczenia
5. Wykrzyknik i partykuła	1		– podaje podstawowe informacje na temat wykrzyknika i partykuły oraz ich funkcji w wypowiedzi – rozpoznaje wykrzyknik i partykułę w tekście – poprawnie ortograficznie zapisuje wykrzykniki zawierające <i>h</i> i <i>ch</i> – w zapisie zdań z wykrzyknikami stosuje zasady interpunkcji – podaje najważniejsze zasady pisowni partykuł <i>-by</i> i <i>-że</i>	– podaje zasady pisowni wykrzykników i partykuł – podaje zasady pisowni partykuł (łącznie i rozdzielnie)

6. Rondel, moździerz, żelazko... – jak przedmioty mówią o domu i jego mieszkańcach	2	M. Konopnicka <i>Nasza szkapa</i> (fragm.) E. Orzeszkowa <i>Śmierć domu</i> (fragm.)	– czyta fragmenty utworów literackich, określa ich tematykę i problematykę – przedstawia swoje odczucia i refleksje związane z czytаныmi utworami – wypowiada się na temat uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych obecnych w czytanych utworach (miłość, cierpienie, nadzieja, lęk, przemijanie, samotność) – wskazuje obecne we fragmentach motywy przedmiotów i określa ich funkcje – w opisach przedmiotów wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne i określa ich funkcje – rozpoznaje: metaforę, epitet, porównanie, powtórzenie, paralelizm, nagromadzenie – określa typ narracji – określa, w jaki sposób narrator dziecięcy wpływa na sposób ukazania rzeczywistości – pisze opowiadanie z podanym zakończeniem	– tworzy spójne wypowiedzi ustne na temat czytanych fragmentów, przedstawiając swoje propozycje ich odczytania – określa nastrój utworów i wskazuje jego główne źródła – określa, na czym polega tragizm sytuacji bohaterów i jakie środki zastosowane w utworach potęgują ów tragizm – wyjaśnia, jakimi środkami stylistycznymi są: metafora, epitet, porównanie, powtórzenie, paralelizm, nagromadzenie – podaje najważniejsze informacje o Marii Konopnickiej i Elizie Orzeszkowej – pisze urozmaicone stylistycznie i kompozycyjnie opowiadanie z podanym zakończeniem
---	----------	---	--	---

7. Przedmioty zwyciężające czas	1	J. Tuwim <i>Kwiaty polskie</i> (fragm.) I. Tuwim „ <i>Tajemnicza</i> ” K. Iłakowiczówna <i>Zielona bransoletka</i> W. Szymborska <i>Muzeum</i>	– czyta głośno wiersze, podkreślając głosem ich nastrój, wymowę, wyrażane uczucia; stosuje właściwą dykcję i artykulację – określa tematykę, nastrój, problematykę utworów – wskazuje w wierszach motywy przedmiotów i określa ich funkcję – wskazuje środki stylistyczne służące opisowi przedmiotów i wyrażeniu uczuć osoby mówiącej – wyjaśnia, na czym polega niezwykłość (tajemniczość) opisywanych przedmiotów – wyjaśnia sens wskazanych metafor, rozpoznaje personifikację – opowiada (ustnie) o wybranym niezwykłym przedmiocie, zgodnie z zasadami barwnego, interesującego opowiadania	– recytuje wiersze, interpretując je głosowo – podaje podstawowe informacje o Julianie Tuwimie i Wisławie Szymborskiej – charakteryzuje postać mówiącą w każdym z omawianych utworów – dostrzega różne sposoby prowadzenia monologu: zwrot do adresata, opis przedmiotu – tworzy ustną opowieść angażującą słuchaczy o wybranym, niezwykłym przedmiocie; wygłasza ją
---------------------------------	---	---	---	--

8. Zwykle przedmioty, a jednak niezwykle	2	Z. Herbert <i>Krzesła, Dom poety</i> M. Białoszewski <i>Szare eminencje zachwyty, Studium klucza</i> M. Oppenheim <i>Śniadanie w futrze</i> R.-P. Droit <i>Klucz</i>	– czyta głośno utwory, stosując właściwą dykcję i artykulację – określa tematykę, nastrój, problematykę utworów – przedstawia własne propozycje odczytania wierszy i dzieł sztuki – wskazuje w wierszach opisy przedmiotów i określa, na czym polega ich oryginalność – na podstawie czytanych wierszy określa, jak poeta (artysta) patrzy na przedmiot – przedstawia swoje skojarzenia (pod wpływem wierszy) związane z opisywanymi przedmiotami – wskazuje środki stylistyczne służące opisowi przedmiotów – porównuje sposób opisu klucza w wierszu Białoszewskiego i prozie Droita; wskazuje podobieństwa i różnice – określa różne znaczenia wyrazu <i>klucz</i> – rozpoznaje metaforyczne znaczenia wyrazu <i>klucz</i> w związkach frazeologicznych (podstawowe słownictwo) – redaguje ciekawy, stylistycznie i kompozycyjnie zróżnicowany opis przedmiotu – w swojej wypowiedzi stosuje funkcjonalnie środki stylistyczne (np. epitety, porównania, powtórzenia)	– recytuje wiersze i fragmenty prozy, interpretując je głosowo – podaje podstawowe informacje o Mironie Białoszewskim oraz nowe informacje o Zbigniewie Herbercie – charakteryzuje postać mówiącą w każdym z utworów – określa, co się dzieje ze zwykłymi przedmiotami (codziennego użytku) w sztuce – porównuje środki, za których pomocą „przeobrażane” są zwykłe przedmioty w poezji i sztuce – redaguje ciekawy, stylistycznie i kompozycyjnie zróżnicowany opis przedmiotu, poprzedzony studium tego przedmiotu
Łącznie	11			

Lektury od podszewki

1. Analiza i interpretacja noweli	2	B. Prus <i>Kamizelka</i>	– streszcza utwór (podaje wydarzenia w takim porządku, w jakim występują w tekście), określa jego problematykę – przedstawia własne odczucia i refleksje związane z lekturą – rozpoznaje utwór jako nowelę, wskazując charakterystyczne cechy – określa elementy świata przedstawionego – omawiając utwór, stosuje pojęcia: akcja, fabuła, wątek, epizod – określa sposób prowadzenia narracji – wypowiada się na temat roli, jaką w utworze odgrywa tytułowa kamizelka; omawia funkcję tytułu – wypowiada się na temat ponadczasowych zagadnień egzystencjalnych, o których mówi utwór (miłość, śmierć, cierpienie, lęk, nadzieja itp.) – przedstawia swoje sądy i opinie na temat ww. wartości (w związku z utworem) i je uzasadnia	– relacjonuje przebieg wydarzeń, stosując różne punkty widzenia – charakteryzuje przestrzeń, w jakiej rozgrywają się wydarzenia – charakteryzuje postać mówiącą w utworze (narratora) i jego relację ze światem przedstawionym; dostrzega, iż narrator się zmienia – przytaczając fragmenty, wypowiada się na temat uczuć i przeżyć wewnętrznych bohaterów noweli – poprawnie posługuje się słownictwem nazywającym postawy i wartości – buduje spójne wypowiedzi argumentacyjne związane z problematyką utworu
-----------------------------------	---	--------------------------	---	--

2. <i>Krzyżacy</i> – powieść historyczna; średniowieczni rycerze; motyw podróży; bohaterowie powieści	5	H. Sienkiewicz <i>Krzyżacy</i> M. Ossowska <i>Rycerz w średniowieczu</i> J. Długosz <i>Pożegnanie Zawiszy</i>	– streszcza, opowiada, relacjonuje wątki powieści – przedstawia swoje odczucia i refleksje związane z lekturą – rozpoznaje <i>Krzyżaków</i> jako utwór epicki, powieść historyczną; wskazuje w powieści realia średniowieczne – określa świat przedstawiony (czas, miejsce, zdarzenia) – wskazuje opisy miejsc, obyczajów, strojów, bitew itp. oraz określa ich funkcje – czyta ze zrozumieniem utwory poświęcone średniowiecznej kulturze rycerskiej – charakteryzuje rycerzy w powieści – rekonstruuje kodeks rycerski, który obowiązuje postaci powieści, podaje przykłady zgodnych z nim zachowań – posługuje się wyrażeniem <i>polegać jak na Zawiszy</i> – wskazuje w powieści wydarzenia, budujące motyw podróży – charakteryzuje głównych bohaterów – rozróżnia bohaterów głównych i drugoplanowych – wskazuje elementy charakterystyki bezpośredniej i pośredniej – ocenia bohaterów, odwołując się do tekstu – rozpoznaje typ narracji, określa, w jaki sposób narrator sygnalizuje swój stosunek do bohaterów i wydarzeń – wykorzystuje kontekst historyczny do odczytania powieści – określa, jaki obraz historii Polski przedstawił Sienkiewicz i wnioskuje, dlaczego właśnie taki – na podstawie powieści omawia takie zagadnienia, jak patriotyzm, honor, lojalność, miłość, przyjaźń, lojalność, itp. – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat powieści, przedstawia swoje sądy i opinie, uzasadnia je – pisze charakterystykę głównego bohatera	– wskazuje w powieści elementy historyczne – określa, jaki obraz kultury średniowiecza (rycerskiej) został przedstawiony w <i>Krzyżakach</i> – wykorzystuje teksty o średniowiecznej kulturze rycerskiej do charakterystyki rycerstwa w powieści – wymienia bohaterów głównych, drugoplanowych i postaci epizodyczne – charakteryzuje głównych bohaterów, wskazując ich cechy charakterystyczne i typowe (np. dla grupy społecznej czy narodowościowej) – porównuje kreacje różnych postaci – wskazuje, co w powieści wpływa na ocenę bohaterów, wartościowanie ich czynów i motywów postępowania – określa stosunek narratora do poszczególnych postaci, przywołując właściwe cytaty – określa system wartości, jaki obowiązywał bohaterów – przedstawia współczesne formy fascynacji kulturą średniowiecza – wnioskuje, jakie wartości rycerskiej kultury średniowiecza są atrakcyjne dziś – uczestniczy w klasowej dyskusji, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi – tworząc wypowiedzi dąży do precyzyjnego wysławiania się – porównuje sposób przedstawienia bitwy pod Grunwaldem w dziele Henryka Sienkiewicza i na obrazie Jana Matejki
--	----------	--	--	--

3. Tło historyczne powieści; bohaterowie powieści; rodziny w powieści; utwór o samotności	4	M. Musierowicz <i>Opium w rosole</i>	– przedstawia swoje odczucia i refleksje związane z lekturą – streszcza, opowiada, relacjonuje wątki powieści – wskazuje w powieści cechy utworu epickiego, powieści – określa elementy świata przedstawionego (czas, miejsce, zdarzenia) – charakteryzuje bohaterów powieści – pisze charakterystykę postaci pierwszoplanowej – znajduje elementy charakterystyki bezpośredniej i pośredniej – rekonstruuje opisy mieszkań przedstawione w powieści, wyciągając z nich wnioski na temat bohaterów – wykorzystuje kontekst historyczny do odczytania powieści (stan wojenny, realia życia w Polsce: kryzys, puste półki, cenzura itp.) – na podstawie powieści omawia takie zagadnienia, jak miłość, przyjaźń, lojalność, samotność, poczucie wspólnoty, solidarność itp. – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat postępowania bohaterów, przedstawia swoje sądy i opinie, uzasadnia je – pisze na temat powieści pracę będącą wypowiedzią argumentacyjną	– rozważa, czy <i>Opium</i> jest powieścią historyczną, czy współczesną – rozróżnia postacie pierwszoplanowe, drugoplanowe i epizodyczne – określa stosunek narratora do poszczególnych postaci, przywołując właściwe cytaty – wskazuje źródła humoru obecnego w powieści – uczestniczy w klasowej dyskusji, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi – tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się
Łącznie	11			

Okolo 90 godz. w I semestrze.

6. W domu

- O czym świadczy wygląd naszych domów?
- Sposoby i funkcje urządzenia przestrzeni domu i jego otoczenia.
- Wartość domu.

1. Jak chcemy mieszkać?	1	fotografie domów <i>Powiedz mi, jak chciałbyś mieszkać</i>	– prezentuje i ocenia przedstawione na fotografiach domy oraz ich otoczenie – wypowiada się na temat domu, w którym chciałby mieszkać, uzasadnia i wyjaśnia swoje opinie – czyta tekst informacyjny (raport z ankiety) ze świadomością jego charakteru i przeznaczenia; rozumie znaczenie informacji przekazanych za pomocą słów i wykresu – wykorzystuje informacje zawarte w czytanim tekście (selekcjonuje, przetwarza, cytuje itp.) – gromadzi argumenty do tezy – zabiera głos w dyskusji na temat walorów różnych sposobów zamieszkiwania – poprawnie stosuje składnię związków z wyrazem <i>procent</i> – rozróżnia liczebniki ułamkowe	– przeprowadza wśród kolegów ankietę na temat ich opinii związanych z wyglądem domów i krajobrazem, w którym są usytuowane – opracowuje wnioski z ankiety – interpretuje wyniki ankiety (wyciąga wnioski, wygłasza swój komentarz) – zabiera głos w dyskusji; sygnalizuje subiektywność opinii i sądów
-------------------------	---	---	---	---

2. Dom i jego otoczenie w naszych oczach	1	M. Opoka <i>Walka z betonami</i> A. Markowski <i>Rozmowa współczesności z tradycją</i> <i>Jakie będą domy XXI wieku</i> M. Kula <i>Mieszkańcy a ich sąsiedzi</i>	– czyta teksty informacyjne ze świadomością ich charakteru i przeznaczenia (notatka prasowa, artykuł) – wykorzystuje informacje zawarte w czytanych tekstach (selekcjonuje, przetwarza, cytuje itp.) – gromadzi słownictwo (synonimy, wyrazy bliskoznaczne, frazeologizmy) związane z tematem domu – analizuje sposoby przedstawienia budynków i ich wnętrza w tekstach informacyjnych; odróżnia elementy opisujące i wartościujące – rozpoznaje wyrazy nacechowane ekspresywnie, m.in. zdrobnienia, zgrubienia oraz nacechowane ekspresywnie przymiotniki – opisuje dom z wykorzystaniem słownictwa ekspresywnego – funkcjonalnie stosuje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>budynek</i> – poprawnie używa wyrazów: <i>mieszkać, przebywać, żyć, gościć</i>; stosownie do ich znaczeń i frazeologii	– gromadzi i opracowuje informacje na temat budownictwa w różnych częściach świata (wykonuje album) – zabiera głos w dyskusji; sygnalizuje subiektywność opinii i sądów, wprowadza cytaty – gromadzi słownictwo wokół tematu: wygląd zewnętrzny budynku mieszkalnego (zróżnicowane, trudniejsze słownictwo) – redaguje ciekawy, zróżnicowany kompozycyjnie i stylistycznie opis domu – w swoich wypowiedziach funkcjonalnie i celowo stosuje wyrazy nacechowane ekspresywnie – celowo stosuje środki językowe zapewniające spójność tekstu
3. Domy dawniej i dziś	1	W. Zin <i>Jak Polacy mieszkali i mieszkają</i>	– czyta ze zrozumieniem artykuł – określa temat, cel (przeznaczenie) i przesłanie przeczytanego tekstu – wykorzystuje zawarte w tekście informacje, formułując własne wypowiedzi na temat sposobów mieszkania dawniej i dziś – wyjaśnia, czym są regionalizmy słownikowe – opisuje wnętrza	– rozpoznaje w tekście regionalizmy słownikowe, podaje samodzielnie kilka przykładów – redaguje zróżnicowany stylistycznie i kompozycyjnie opis wnętrza, wykorzystując bogate słownictwo i frazeologię

4. Kuchnia – serce domu	1	M. Iwaszkiewicz <i>Serce domu</i> D. Teniers Młodszy <i>Wnętrze kuchni</i>	– czyta fragmenty tekstu, rozpoznając w nim prozę wspomnieniową – wyjaśnia, na czym polega faktograficzny charakter tekstu – odróżnia prozę faktograficzną od fikcji literackiej – rozróżnia znaczenia wyrazów bliskoznacznych i pochodzących z tego samego kręgu znaczeniowego – wyjaśnia, czym są homonimy, podaje kilka przykładów – gromadzi związki frazeologiczne związane z kuchnią – pisze w formie kartki z pamiętnika wspomnienie związane z kuchnią – opisuje i komentuje dzieło malarskie	– określa, jaki jest związek typu narracji z faktograficznym (wspomnieniowym) charakterem tekstu – wyjaśnia, na czym polega przenośne znaczenie wyrazu <i>kuchnia</i> w różnych związkach frazeologicznych – podaje liczniejsze przykłady homonimów i je objaśnia – interpretuje dzieło malarskie
5. Dom: tradycja i symbol	1	B. Ogrodowska <i>Dom – miejsce święte</i>	– czyta ze zrozumieniem tekst popularnonaukowy – znajduje wskazane informacje, przetwarza je i wykorzystuje we własnych wypowiedziach – przedstawia (na podstawie tekstu) znaczenia symboliczne związane z różnymi częściami domu – odróżnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów, np.: <i>próg, dach</i> – gromadzi związki frazeologiczne związane z różnymi elementami domu	– wypowiada się na temat symboliki różnych części domu, ocenia, w jakim stopniu są aktualne dziś – wypowiada się na temat znaczenia tradycji i potrzeby jej kultywowania, uzasadnia własne zdanie – funkcjonalnie stosuje we własnych wypowiedziach zróżnicowane związki frazeologiczne nawiązujące do symboliki domu
6. Rodzina wyrazów, czyli wyrazy pokrewne	1		– wyjaśnia terminy: <i>rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń</i> – znajduje wyrazy pokrewne, grupuje wyrazy według ich pokrewieństwa	– buduje rodziny wyrazów, wskazuje wspólne elementy znaczeniowe

7. Znaczenie tradycji, czyli o domach w różnych częściach świata	1	S. Vincenz <i>Huculska chata</i> R. Kapuściński <i>Dom koczownika</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada czytane teksty – wskazuje obecne w tekstach opisy domów i otaczającej je przestrzeni – rozpoznaje czytane teksty jako fragmenty prozy wspomnieniowej i faktograficznej – określa typ narracji i jej związek z charakterem dzieła – podaje cechy i funkcje reportażu – wyjaśnia, czym jest sentencja (złota myśl) – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat znaczenia obrzędów, zwyczajów i tradycji – sporządza prosty plan rozprawki – wypowiada własne sądy i opinie na temat różnych sposobów mieszkania oraz cech budownictwa różnych regionów	– odróżnia prozę faktograficzną od fikcji literackiej, wyjaśniając, czym się kieruje – przedstawia Ryszarda Kapuścińskiego jako wybitnego polskiego reportażystę – podaje przykłady znanych sobie sentencji – sporządza bardziej rozbudowany plan rozprawki – wypowiadając swoje opinie i sądy, sygnalizuje ich subiektywność – w swoich wypowiedziach wprowadza cytaty
8. Oswajanie przestrzeni, czyli co wewnątrz mówi o zamieszkującym je człowieku?	1	B. Prus <i>Przeprowadzka Rzeckiego</i>	– streszcza, opowiada utwór – wnioskuje o cechach postaci literackiej na podstawie opisu wnętrza jej mieszkania – rozpoznaje opis realistyczny w tekście literackim – wskazuje charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne opisu realistycznego – określa funkcję epitetu w opisie	– charakteryzuje postać literacką na podstawie opisu wnętrza jej mieszkania – analizuje opis realistyczny w utworze literackim

9. Dom może być wszędzie	1	Z. Herbert <i>Dom</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada fragment – wykorzystując informacje zawarte w przypisach, rozpoznaje czytany tekst jako fragment prozy faktograficznej – znajduje w tekście wskazane informacje (fakty, właściwości przestrzeni, przeżycia ludzi itp.) – zabiera głos na temat różnych znaczeń pojęcia <i>domu</i> – wypowiada się na temat uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych obecnych w czytanych utworach (miłość, przyjaźń, samotność, poczucie wspólnoty, nadzieja)	– odróżnia prozę faktograficzną od fikcji literackiej – rozpoznaje środki stylistyczne charakterystyczne dla prozy Herberta i określa ich funkcje – wskazuje związki między znaczeniami domu i ojczyzny
10. Znaczenie domu w literaturze	2	K. I. Gałczyński <i>Opis domu poety</i> M. Białoszewski <i>Przeprowadzka</i> Cz. Miłosz <i>Droga, Jadalnia, Ojciec w bibliotece</i> J. Baran <i>Dom rodzinny</i>	– czyta głośno utwory, stosując właściwą dykcję i artykulację – określa tematykę, nastrój, problematykę utworów – przedstawia własne propozycje odczytania utworów – wskazuje w utworach motyw domu i wyjaśnia, jakie znaczenia są z nim związane – określa uczucia i przeżycia wewnętrzne osób mówiących w poszczególnych utworach – rozpoznaje czynniki rytmizujące wiersz (rym, rytm, akcent) – rozróżnia rymy męskie i żeńskie – wypowiada się – w związku z problematyką utworów – na temat uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych (rodzina, miłość, przyjaźń, samotność, poczucie wspólnoty)	– recytuje wiersze i fragmenty prozy, interpretując je głosowo – podaje podstawowe informacje o autorach: Konstantym Ildefonsie Gałczyńskim, Mironie Białoszewskim, Czesławie Miłoszu – charakteryzuje rytm każdego z omawianych wierszy i wskazuje tworzące go środki – określa związek między rytmem wiersza a przekazywanymi znaczeniami – określa charakterystyczne cechy języka i stylu czytanych utworów
Łącznie	11			

7. Nie tylko chleb

- Kultura stołu i tradycje ucztowania.
- Chleb w tradycji polskiej i francuskiej.
- Problem głodu i pomoc głodującym.

1. Za co kochamy Mc Donalda	1	fotografie przedstawiające jedzenie, w tym fast foody oraz znalezione przez uczniów materiały na temat cudownych diet	– tworzy spójne wypowiedzi na temat różnych aspektów współczesnej kultury związanej z jedzeniem (wspólne posiłki w rodzinie i ich znaczenie, fast foody, cudowne diety, odchudzanie się itp.) – wypowiada się w poprawnej, oficjalnej polszczyźnie, zgodnej z normą – zabiera głos w dyskusji klasowej (np. na temat szkodliwości nadmiernego odchudzania się i atrakcyjności fast foodów), przedstawia i uzasadnia swoje zdanie, słucha zdania innych, zgadza się z nimi lub polemizuje – przestrzega zasad etyki i etykiety dyskusji	– znajduje w dostępnych źródłach materiały na temat „cudownych” diet i społecznych konsekwencji żywienia się w fast foodach (np. artykuły z prasy i internetu) – selekcjonuje i przetwarza znalezione informacje – przedstawia swoje zdanie na temat znaczenia wspólnych posiłków w życiu rodzinnym i towarzyskim
2. Smacznego!	1	<i>Bogactwo smaków</i>	– precyzuje znaczenia wyrazów: <i>jedzenie, pożywienie, pokarm</i> oraz <i>jeść, odżywiać się, karmić</i> – poprawnie stosuje nazwy smaków i związanych z nimi frazeologizmów – odróżnia znaczenia dosłowne i przenośne nazw smaków – poprawnie stosuje przymiotniki <i>kulinarny</i> i <i>kuchenny</i>	– wskazuje i analizuje reklamy, w których twórcy odwołują się do wrażeń zmysłowych

3. O zachowaniu się przy stole	1	Savoir vivre przy stole (cz. 1 i 2)	– podaje przykłady sytuacji, które tradycyjnie wiążą się ze wspólnym biesiadowaniem; określa ich znaczenie i wiążące się z nimi wartości – podaje, co należy, a czego nie należy robić przy stole – wyjaśnia termin <i>savoir-vivre</i> – podaje podstawowe formuły językowe związane z zasiadaniem przy stole – poprawnie odmienia wyraz <i>sztućce</i>	– podaje podstawowe zasady zachowania się, których należy przestrzegać przy stole – improwizuje scenkę przy stole, demonstrując zachowanie zgodne z etykietą
4. Kuchnia w reklamie	1	R. Sulima <i>Domowa kuchnia i supermarket</i> R. Makłowicz <i>Świeży koncentrat</i>	– rozumie czytany tekst naukowy – znajduje w nim wskazane informacje – podaje przykłady tekstów reklamowych, w których wykorzystano skojarzenia z kuchnią domową – odbiera tekst reklamowy (słowo i obraz) ze świadomością jego celu – w tekstach reklamowych rozpoznaje perswazję i manipulację – wyjaśnia, kiedy perswazja jest nieuczciwa – gromadzi słownictwo i frazeologizmy związane z nazwami smaków i potraw – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach nazwy smaków i związane z nimi frazeologizmy (podstawowe słownictwo)	– wymienia najważniejsze chwytły stosowane w reklamie – podaje przykłady reklam, w których zastosowane zostały podstawowe chwytły reklamowe – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach nazwy smaków i związane z nimi frazeologizmy (zróżnicowane słownictwo)

5. Po prostu chleb	1	Z. Gloger <i>Chleb w tradycji staropolskiej</i> M. Toussaint-Samat <i>Chleb i ciasta w tradycji francuskiej</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne, znajduje w nich potrzebne wiadomości – podaje symboliczne znaczenia związane z chlebem i łączącymi się z nim obrzędami i zwyczajami (np. łamanie się opłatkiem) – rozróżnia dosłowne i przenośne znaczenia wyrazu <i>chleb</i>; wyjaśnia znaczenia przenośne (w konkretnych wypowiedziach)	– buduje spójne dłuższe wypowiedzi na temat symboliki chleba – ocenia znaczenie chleba w naszej tradycji – poprawnie stosuje frazeologizmy i przysłowia nawiązujące do różnych znaczeń chleba
6. Najsłynniejsza uczta świata	2	Leonardo da Vinci <i>Ostatnia wieczerza</i> fragmenty interpretacji dzieła (M. Ałpatow, A. Vallentin)	– omawia tematykę fresku i sposób jej przedstawienia (kompozycja, sytuacja, postaci i ich relacje itp.) – opisuje uczucia, jakie budzi w nim dzieło – obserwuje sposób opisanie sytuacji przedstawionej na obrazie w tekstach interpretacyjnych – w czytanych interpretacjach obrazu wskazuje charakterystyczne środki językowe i stylistyczne – opisuje sytuację zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi	– podaje najważniejsze informacje o Leonardzie da Vincim i jego dziele – relacjonuje sytuację przedstawioną na fresku i sposób jej artystycznego ukazania – omawia dzieło, uwzględniając specyfikę malarstwa – redaguje opis sytuacji, stosując funkcjonalnie środki językowe i kompozycyjne
7. Opisy dawnych uczt	1	<i>Kiedyś w Polsce to były uczyty...</i> <i>Czy istnieje coś takiego jak kuchnia polska?</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne, znajduje w nich potrzebne wiadomości – podaje przykłady słynnych uczt z dawnych czasów – wypowiada swoje sądy i opinie na temat opisanych uczt oraz je uzasadnia – gromadzi słownictwo i frazeologizmy związane z nazwami smaków i potraw – podaje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>uczta</i>	– relacjonuje słynne uczyty z dawnych czasów – podaje przykłady znaczeń związanych z różnymi potrawami (np. przynależność do narodu lub grupy społecznej) – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach słownictwo i frazeologizmy związane z jedzeniem (smaki, potrawy etc)

8. Przepis na potrawę	1	M. Iwaszkiewicz <i>Na cześć solenizanta</i> M. Mayle <i>Lekcje francuskiego</i> (fragm.) J. Parandowski <i>Takich pączków już nie ma...</i>	– czyta ze zrozumieniem różne teksty informacyjne i użytkowe (tekst popularnonaukowy, przepis) oraz prozę wspomnieniową – określa, kto jest nadawcą tekstów wspomnieniowych – redaguje przepis na potrawę (powtórzenie)	– wypowiada się na temat znaczenia specyficznych potraw w tradycji (narodowej, regionalnej, rodzinnej)
9. Wypowiedzenia	1		– wyjaśnia, jaka jest różnica między zdaniem a oznajmieniem; rozpoznaje zdania – rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone – wskazuje równoważniki zdań	– rozróżnia zdania i oznajmienia
10. Orzeczenie	2		– wyjaśnia, jaką częścią zdania jest orzeczenie; wskazuje je w zdaniu – podaje różne typy orzeczeń i wskazuje je w zdaniu	– rozróżnia rodzaje orzeczeń (czasownikowe i imienne) – przekształca konstrukcje z orzeczeniem prostym w konstrukcje z orzeczeniem imiennym
11. Słynne uczt i potrawy w literaturze	2	H. Sienkiewicz <i>Uczta u Peroniusza</i> E. Orzeszkowa <i>Posilek w Bohatyrowiczach</i> B. Prus <i>Obiad u Łęckich</i> R. Dahl <i>Kolacja u Piolunów</i>	– relacjonuje, streszcza, opowiada czytane fragmenty, zwracając uwagę na opisy uczt i posiłków – rozpoznaje czytane teksty jako fragmenty powieści – rozpoznaje opisy realistyczne – wskazuje charakterystyczne cechy opisanych uczt i posiłków, lokalizując je historycznie i kulturowo – w opisach wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne – wypowiada się – w związku z problematyką utworów – na temat uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych (przyjaźń, miłość, samotność, poczucie wspólnoty, więzi rodzinne i społeczne)	– określa elementy świata przedstawionego w czytanych utworach – analizuje opisy potraw, jedzenia, uczt w czytanych utworach literackich i określa ich funkcje – określa, co opis jedzenia (uczty) mówi o postaciach literackich – wnioskuje, dlaczego opis jedzenia bądź uczt jest częstym motywem literackim

12. Stół – ognisko przyjaźni	2	R. Kapuściński <i>Biesiadowanie po gruzińsku</i>	– rozpoznaje w czytanim tekście cechy utworu faktograficznego – relacjonuje, streszcza, opowiada fragment – wypowiada się – w związku z problematyką utworu – na temat uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych (przyjaźń, poczucie wspólnoty) – wyjaśnia, jakim gatunkiem jest toast – wygłasza krótką mowę na uroczystości rodzinnej (np. toast), stosując zasady wymowy – pisze rozprawkę na temat znaczenia wspólnych posiłków w życiu rodzinnym i towarzyskim; stosuje zasady kompozycji i organizacji tej formy wypowiedzi	– tworzy dłuższą wypowiedź ustną na temat uczt w różnych kręgach kulturowych (wykorzystuje znalezione informacje w tekście Ryszarda Kapuścińskiego oraz w innych tekstach) – układa toast na uroczystość rodzinną i wygłasza go, stosując zasady wymowy – pisze rozprawkę, funkcjonalnie stosując właściwe sformułowania i zachowując ciągłość logicznego wywodu
13. Uczty magiczne i fantastyczne	1	J. Verne <i>Kuchnia kapitana Nemo</i> J. R. R. Tolkien <i>Dar elfów</i>	– streszcza, opowiada i relacjonuje czytane fragmenty – wskazuje w czytanych utworach motywy uczty i jedzenia; określa ich funkcje (w kontekście poznanych fragmentów) – rozpoznaje czytane teksty jako fragment powieści <i>science fiction</i> (Verne) i fantasy (Tolkien) – wymienia najważniejsze cechy literatury <i>science fiction</i> i literatury fantasy; odróżnia obie odmiany prozy – na podstawie fragmentów charakteryzuje świat przedstawiony powieści <i>science fiction</i> i fantasy	– wyjaśnia, czym są fikcja, fantastyka i faktografia w literaturze, wskazując ich relacje – wyjaśnia, jaka jest różnica między literaturą <i>science fiction</i> i fantasy – wymienia najważniejsze cechy świata przedstawionego każdego rodzaju powieści – krótko przedstawia twórczość Juliusza Verne’a jako prekursora powieści fantastycznonaukowej – podaje podstawowe informacje na temat J. R. R. Tolkiena

14. Najsłynniejsze maliny świata	1	B. Leśmian <i>W malinowym chruśniaku</i>	– odczytuje wiersz głośno z właściwą dykcją i artykulacją – określa, kim jest podmiot liryczny wiersza i jaka sytuacja została w utworze przedstawiona – rozpoznaje tematykę wiersza – określa, jaką funkcję pełni w wierszu motyw jedzenia malin – wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne, odwołujące się do wrażeń zmysłowych	– interpretuje utwór głosowo – określa uczucia i przeżycia wewnętrzne podmiotu mówiącego – podaje przykłady magicznych i czarodziejskich potraw i napojów znanych z książek i filmów
15. Problem głodu na świecie	1	„Pajacyk” PAH R. Kapuściński <i>Dzień we wsi Abdallah Wallo</i>	– podaje związki frazeologiczne z wyrazem <i>głód</i> – streszcza, opowiada, relacjonuje fragment – przedstawia odczucia, jakie budzi w nim utwór – rozpoznaje czytany tekst jako fragment literatury faktu; uzasadnia, podając cechy świata przedstawionego – na podstawie fragmentu charakteryzuje warunki życia w Afryce, opisuje krajobraz Senegalu i jego mieszkańców – określa narratora, wskazując właściwe formy wyrazowe – rozpoznaje utwór jako reportaż – określa tematykę i problematykę, jaką podejmuje utwór (jakie zjawisko autor chce pokazać czytelnikom i w jakim celu) – wypowiada własne sądy i refleksje na temat poruszanych problemów (głód na świecie, solidarność międzyludzka) – w czytanim tekście wskazuje informacje o faktach i opinie; określa, które dominują	– wypowiada się na temat problemu głodu we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakim gatunkiem literackim jest reportaż (odwołując się do czytanego tekstu) – w czytanim fragmencie wskazuje elementy literackie i publicystyczne – przypomina sylwetkę Ryszarda Kapuścińskiego jako wybitnego polskiego reportażysty; określa, jakie tematy i miejsca interesowały pisarza (synteza poznanego materiału)

16. To, czego nie można zapomnieć	1	W. Dichter <i>Głód</i>	– streszcza, opowiada, relacjonuje fragment – przedstawia odczucia, jakie budzi w nim utwór – rozpoznaje czytany tekst jako fragment literatury faktu; uzasadnia, podając cechy świata przedstawionego i narratora – określa tematykę i problematykę, jaką podejmuje utwór – wypowiada własne sądy i refleksje na temat poruszanych problemów – wskazuje środki stylistyczne i językowe służące opisaniu cierpień spowodowanych głodem	– wykorzystuje kontekst historyczny do odczytania utworu – określa, jakie znaczenie dla wymowy utworu ma fakt, że narrator zachowuje perspektywę dziecka
17. Praca klasowa wraz z omówieniem	1+1	Praca sprawdzająca umiejętność pisanie poprawnej, spójnej wypowiedzi we wskazanej formie (np. rozprawka, charakterystyka, wybrany rodzaj opisu).		
Łącznie	22			

8. Pamięć rodu

- Kult młodości a stosunek do ludzi starych.
- Rola starszego pokolenia w rodzinie i społeczeństwie.
- Poszukiwanie przodków.

1. Pokolenia	1	wywód przodków (rysunek z podręcznika)	– tworzy spójne wypowiedzi na temat relacji rodzinnych, rodzin wielopokoleniowych itp. – wymienia wartości związane z rodziną wielopokoleniową – wyjaśnia podstawowe terminy genealogiczne – podaje nazwy różnych członków rodziny – rozróżnia, kim są krewni, a kim powinowaci – gromadzi słownictwo związane z rodem i rodziną	– buduje własne drzewo genealogiczne na podstawie samodzielnie zdobytych informacji o kilku pokoleniach – podaje przykłady nieużywanych dziś nazw członków rodzin, wnioskuje, dlaczego wychodzą z użycia – poprawnie stosuje słownictwo związane z rodem i rodziną; podaje synonimy poszczególnych wyrazów
2. Rdzeń i oboczności	1		– wyjaśnia terminy: <i>wyrazy pokrewne, rodzina wyrazów</i> (powtórzenie) – podaje wyrazy pokrewne do podanych wyrazów – wskazuje rdzeń w wyrazach należących do tej samej rodziny	– wskazuje rdzenie oboczne w wyrazach pokrewnych

3. Babcia potrzebna od zaraz!	1	Monika Stelmach <i>Babcia z ogłoszenia</i>	– czyta ze zrozumieniem różne teksty prasowe (artykuł, wypowiedź argumentacyjna); wyjaśnia, jakie jest ich przeznaczenie – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat wartości, jaką do rodziny wnosi starsze pokolenie (dziadek i babcia) – ze zrozumieniem posługuje się pojęciami nazywającymi wartości związane z rodziną, zakorzenieniem i poczuciem tożsamości – redaguje notatkę z lekcji – redaguje treść kartki z życzeniami z okazji urodzin, rocznic i innych okazji rodzinnych – podaje zasady pisowni wielką literą nazw rocznic i świąt – poprawnie i stosownie zwraca się do osób w różnym wieku, członków rodziny	– zabiera głos w dyskusji na temat potrzeby zakorzenienia, jaką odczuwa współczesny człowiek – w wypowiedziach argumentacyjnych wskazuje tezę i popierające ją argumenty – stosuje zróżnicowane formy notatek z lekcji
-------------------------------	---	--	--	--

4. Czy starość jest piękna?	1	fotografia: J. Błasiak-Wielgus <i>Rozmowa</i> E. Vilar <i>Starość jest piękna</i>	– omawia fotografię jako dzieło sztuki – przedstawia uczucia, jakie budzi w nim dzieło – przedstawia swoją propozycję odczytania fotografii i ją uzasadnia – układa opowiadania twórcze inspirowane fotografią – czyta ze zrozumieniem artykuł polemiczny – rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną – wskazuje informacje o faktach i opinie (odróżnia je) – określa, do kogo kierowana jest wypowiedź – podaje przykłady aktualnych reklam, będących świadectwem kultu młodości w naszym społeczeństwie – rozpoznaje reklamę jako tekst perswazyjny – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne nazywające wiek ludzi – podaje przykłady nacechowanych ekspresywnie wyrazów nazywających ludzi w różnym wieku	– dokonuje analizy i interpretacji fotografii jako dzieła sztuki, uwzględniając specyfikę jej tworzywa – ustosunkowuje się do wypowiedzi argumentacyjnej (do tezy i argumentów) – głośno odczytuje tekst polemiczny, podkreślając środki stylistyczne sygnalizujące uczucia nadawcy (np. wykrzyknienie, pytanie retoryczne) – zabiera głos w dyskusji klasowej na temat postrzegania młodości w naszej kulturze i traktowania starości (buduje spójne wypowiedzi, w których przedstawia własne uzasadnione sądy) – określa, jakie jest nacechowanie ekspresywne wskazanych wyrazów nazywających ludzi starych i młodych – wyjaśnia, odwołując się do konkretnych, samodzielnie zinterpretowanych przykładów, na czym polega perswazyjność reklam
5. Poszukiwanie korzeni	1	Małgorzata Nowaczyk <i>Poszukiwanie przodków, Programy komputerowe na usługach genealogii</i>	– czyta ze zrozumieniem teksty publicystyczne – streszcza przeczytany artykuł – znajduje wskazane informacje, czerpiąc informacje dodatkowe z przypisów – gromadzi słownictwo związane z rodziną, pokrewieństwem i dziedziczeniem – wyjaśnia różnice znaczeniowe między wyrazami bliskoznacznymi, np.: <i>związki</i>, <i>węzły</i>, <i>więzy</i>, <i>więzi</i> – wyjaśnia różnice znaczeniowe między wyrazami pokrewnymi – wyjaśnia, na czym polega wieloznaczność wyrazów, podaje różne znaczenia wyrazu <i>krewni</i> – wymienia przykładowe programy komputerowe na usługach genealogii	– wyjaśnia, dlaczego ludzie badają historie swoich rodzin i poszukują informacji o przodkach – bada, jak daleko sięga pamięć rodu w jego rodzinie – opracowuje drzewo genealogiczne własnej rodziny za pomocą wybranego programu komputerowego

6. Podmiot	2		– wyjaśnia, jaką częścią zdania jest podmiot – podaje przykłady podmiotów – rozróżnia podmiot we wskazanych zdaniach – określa, jakimi częściami mowy może być wyrażony podmiot (na przykładach) – rozpoznaje zdania bezpodmiotowe – określa (na przykładach), na czym polega związek orzeczenia z podmiotem – wskazuje poprawną formę orzeczenia w zdaniach z podmiotem szeregowym	– podaje różne przykłady związków między podmiotem a orzeczeniem – w zależności od rodzaju podmiotu
7. Dopełnienie	1		– wyjaśnia termin <i>dopełnienie</i> – wymienia rodzaje dopełnień – rozpoznaje dopełnienia we wskazanych zdaniach	– buduje zdania z dopełnieniami we właściwym przypadku

8. Postać dziadka we wspomnieniach	2	A. Chciuk <i>Wspomnienie o dziadku</i> J. Sztaudynger <i>Filar</i> M. Samozwaniec <i>Dziadzio</i> drzewo genealogiczne rodziny Kossaków	– czyta fragmenty utworów literackich, określa ich tematykę i problematykę – określa tematykę i problematykę czytanych fragmentów utworów – przedstawia swoje odczucia i refleksje związane z czytаныmi utworami – wypowiada się na temat wartości i uniwersalnych zagadnień egzystencjalnych obecnych w czytanych utworach – rozpoznaje czytane teksty jako wspomnienia; wyjaśnia, na czym polega ich faktograficzny charakter – określa sposób prowadzenia narracji – charakteryzuje postać dziadka ukazaną w każdym z tekstów – wskazuje charakterystyczne środki literackie i kompozycyjne służące budowaniu charakterystyki dziadka (wskazuje i określa ich funkcje) – pisze krótką charakterystykę własnego przodka na podstawie planu sporządzonego wspólnie w klasie	– podaje podstawowe informacje o autorach czytanych tekstów: Andrzeju Chciuku, Janie Sztaudyngerze (także jako autorze fraszek) oraz Magdalenie Samozwaniec – podaje najważniejsze informacje o rodzinie Kossaków – określa funkcję, jaką pełni w czytanych tekstach zastosowany typ narracji – nazywa przeżycia wewnętrzne i uczucia związane z postacią dziadka opisaną w każdym ze wspomnień – dokonuje analizy i interpretacji opisu dziadka zawartego w każdym z tekstów – wskazuje środki literackie i kompozycyjne służące budowaniu charakterystyki dziadka; określa ich funkcje – pisze bardziej rozbudowaną charakterystykę przodka na podstawie samodzielnie sporządzonego planu
------------------------------------	---	--	--	---

9. Przodkowie i ród w legendzie	1	E. Orzeszkowa <i>Jan i Cecylia</i>	– czyta fragment utworu, określa jego tematykę – rozpoznaje czytany utwór jako powieść – określa typ narracji – rozpoznaje opowieść jako legendę – interpretuje jej wymowę: omawia na jej podstawie wartość pracy – zabiera głos w dyskusji na temat różnego pojmowania bohaterstwa – ze zrozumieniem posługuje się pojęciami nazywającymi wartości związane z historią Jana i Cecylii – nazywa cechy i postawy, którymi wykazali się Jan i Cecylia – podaje najważniejsze zasady odmiany nazwisk w liczbie pojedynczej – streszcza legendę o Janie i Cecylii (pisze streszczenie) – dokonuje zmian redakcyjnych tekstu w celu jego skrócenia – wyjaśnia (podając przykłady), jakim środkiem literackim jest hiperbola	– rozróżnia cechy gatunkowe legendy i podania – wyjaśnia termin: legenda herbowa – na podstawie czytanego utworu wyjaśnia, czym jest tradycja (rodzinna) i jakie wartości są z nią związane – przedstawia własne sądy na temat tradycji rodzinnej i je uzasadnia – podaje znane sobie przykłady kultywowania tradycji rodzinnych – wskazuje różnice między opowiadaniem i streszczeniem
---------------------------------	---	------------------------------------	---	--

10. To, co najważniejsze...	2	I. B. Singer <i>Rodzina małych szewców</i> (fragm.)	– opowiada, relacjonuje utwór (lub wskazane fragmenty) – przedstawia odczucia, jakie budzi w nim dzieło – rozpoznaje utwór epicki – określa elementy świata przedstawionego (czas, miejsce, postacie i wydarzenia) – charakteryzuje bohaterów opowiadania – wyjaśnia wskazane elementy utworu, wykorzystując informacje zawarte w przypisach – pisze streszczenie utworu – na podstawie opowiadania omawia ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne (samotność, miłość, śmierć, poczucie wspólnoty, tradycja, poczucie tożsamości itp.) – podaje zasady pisowni nazw mieszkańców regionów i nazw przedstawicieli narodowości	– podaje podstawowe informacje o Isaacu Bashevisie Singerze – tworzy dłuższe, spójne wypowiedzi ustne na temat opowiadania Singera – pisze wypowiedź argumentacyjną, w której przedstawi własne przemyślenia i refleksje związane z utworem – odwołując się do tekstu i wykorzystując informacje z przypisów, podaje przykłady specyfiki kultury żydowskiej – wykorzystuje kontekst historyczny (losy Żydów w XX w.) do pełniejszego odczytania dzieła
11. Motyw starości w poezji	1	Cz. Miłosz <i>Oczy moje</i>	– czyta głośno wiersz, z właściwą dykcją i intonacją – określa, w jaki sposób przedstawiony jest w wierszu motyw starości – charakteryzuje postać mówiącą w wierszu – wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne obecne w wierszu i określa ich funkcję	– przedstawia własne odczucia i refleksje związane z wierszem – przedstawia własną propozycję odczytania wiersza i ją uzasadnia
12. Praca klasowa wraz z omówieniem	1+1	Praca sprawdzająca umiejętność pisanie poprawnej, spójnej wypowiedzi we wskazanej formie (np. rozprawka, charakterystyka, wybrany rodzaj opisu)		
Łącznie	17			

9. Jedyne takie miejsce na ziemi

- Miejscowe zwyczaje – ich zanikanie i odtwarzanie.
- Pamięć o dawnych mieszkańcach – element tożsamości miejsca.
- Małe ojczyzny pisarzy i artystów.

1. Tu mieszkamy	1	fotografie przedstawiające krajobrazy socjologiczne Polski	– stosując słownictwo nacechowane dodatnio i ujemnie, wypowiada się na temat mieszkania w różnych miejscach – opowiada o miejscu, w którym mieszka, przedstawiając je w korzystnym świetle – rozpoznaje wyrazy nacechowane ekspresywnie (określa ich wartość) – funkcjonalnie stosuje w swoich wypowiedziach synonimy nazywające miejsca (krajobrazy) – opisuje miejsca (krajobrazy), stosując słownictwo nacechowane dodatnio i ujemnie – rozwija (rozbudowuje) zdania we wskazany sposób	– zabiera głos w klasowej dyskusji na temat pozytywnych i negatywnych aspektów zamieszkiwania w danej okolicy; uzasadnia swoje sądy – celowo stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy nacechowane dodatnio lub ujemnie
-----------------	---	--	--	---

2. Miejsca i ich tradycje	1	<i>Chodzenie z Judoszem</i> teksty poświęcone krakowskiemu Kazimierzowi	– czyta ze zrozumieniem teksty informacyjne; określa ich przeznaczenie – wykorzystuje informacje zawarte w czytanych tekstach do własnych celów samokształceniowych (np. szukając argumentów do dyskusji) – wypowiada się na temat potrzeby istnienia tradycji miejscowych – rozróżnia znaczenia wyrazów <i>tradycja, zwyczaj, kult</i>; wykazuje, że są to wyrazy wieloznaczne – określa (na przykładach), w jaki sposób powstawały nazwy miejsc i co mogą mówić o historii tych miejsc – szuka pochodzenia nazwy rodzinnej miejscowości – poprawnie zapisuje adresy (pisownia nazw ulic, placów, alej) – stosuje poprawne wyrażenia przyimkowe z nazwami ulic i placów – wie, jakie są podstawowe zasady odmiany polskich nazw miejscowych – poprawnie odmienia nazwy typowe (częste) – rozróżnia znaczenia słów: <i>lokalny, miejscowy, tutejszy</i>	– wyjaśnia, co to jest tożsamość miejsca i co się na nią składa – podaje przykłady tradycji miejscowych (np. we własnej miejscowości) – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat tradycji miejscowej polskiej (rodzimej) i obcej – poprawnie stosuje w wypowiedziach własnych wyrazy: <i>tradycja, zwyczaj, kult</i> (i pokrewne) – w różnych znaczeniach i we właściwych związkach wyrazowych – wyjaśnia (na przykładach), czym jest wielokulturowość – na podstawie informacji z podręcznika uzasadnia, że mity miejsc powstają również współcześnie – wyjaśnia wybrane nazwy miejscowości i ulic (określa ich pochodzenie, podaje związane z nimi legendy, wydarzenia historyczne itp.) – zna zasady odmiany rzadszych typów polskich nazw miejscowych
---------------------------	---	---	---	---

3. Portret regionu i jego mieszkańców	2 ²	<i>Sól ziemi czarnej</i> reż. K. Kutz	– wypowiada się na temat filmu: relacjonuje go, opisuje swoje wrażenia i odczucia – przedstawia portret zbiorowy ludności śląskiej ukazany w filmie – dostrzega elementy kultury Śląska jako specyficznego regionu (np. język, relacje rodzinne, zajęcia, obyczaje) – komentuje film, uwzględniając jego specyfikę (jako dzieła sztuki filmowej) – posługiwanie się terminologią związaną z filmem i kinem (m.in.: <i>kinematografia</i>, <i>adaptacja</i>, <i>ekranizacja</i>, <i>reżyseria</i> itp.) – ustosunkowuje się do poszczególnych elementów filmu (zdjęcia, sceny, muzyka i efekty dźwiękowe, gra aktorów itp.) – omawia na podstawie filmu takie wartości, jak patriotyzm, solidarność, poczucie wspólnoty, nadzieja itp.	– przedstawia własną propozycję odczytania filmu i ją uzasadnia – wykorzystuje kontekst historyczny do odczytania dzieła – dostrzega w filmie sceny symboliczne i je interpretuje – wymienia twórców filmu i ich zadania (np. reżyser, scenarzysta, scenograf, operator kamery i dźwięku, charakteryzator itp.)
4. Okolicznik	2		– wyjaśnia, jaką częścią zdania jest okolicznik – rozpoznaje okoliczniki w tekście – określa, jaką przez jakąś część mowy został wyrażony w tekście okolicznik – wymienia i rozpoznaje rodzaje okoliczników	– rozpoznaje różne rodzaje okoliczników w zdaniach
5. Przydawka	1		– wyjaśnia, jaką częścią zdania jest przydawka – rozpoznaje przydawki w tekście – określa, jaką częścią mowy jest dostrzeżona w tekście przydawka	– buduje zdania, w których funkcjonalnie stosuje przydawki

² Podana liczba godzin nie obejmuje oglądania filmu.

6. Miejsca przetworzone w poezji	2	A. Mickiewicz <i>Świtez</i> <i>Świtez</i> (Mickiewicz. <i>Encyklopedia</i>)	– czyta utwór głośno z właściwą dykcją i intonacją – streszcza i opowiada balladę – wykorzystuje informacje zawarte w czytanych tekstach (przypisy, encyklopedia tematyczna) do zrozumienia utworu – określa tematykę i problematykę utworu – formułuje płynące z niego przesłanie – rozpoznaje utwór jako balladę, wskazując charakterystyczne cechy gatunku – opisuje przestrzeń przedstawioną w balladzie i określa jej cechy – określa, w jaki sposób miejsca rzeczywiste zostały przetworzone w literaturze – określa, w czym przejawia się ludowość ballady – wskazuje w wierszu środki służące rytmizacji tekstu: rym, rytm, wyrazy dźwiękonaśladowcze – rozróżnia rodzaje literackie: epikę, lirykę, dramat; podaje najważniejsze cechy każdego z nich	– podaje podstawowe informacje o Adamie Mickiewicz i epoce romantyzmu – charakteryzuje balladę jako gatunek literacki (podaje jej cechy) – charakteryzuje głównego narratora <i>Świtezi</i> i jego relacje ze światem przedstawionym, wskazując charakterystyczne sformułowania – określa właściwości kompozycji utworu (podwójną narrację) – dostrzega w tekście słownictwo regionalne (wykorzystując przypisy) i określa jego funkcję
----------------------------------	---	--	--	---

7. Małe ojczyzny wielkich ludzi	2	J. Iwaszkiewicz <i>Żelazowa Wola</i> <i>Pomnik Chopina w Łazienkach</i> Tadeusz Trepcowski <i>Plakat Międzynarodowy Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina</i>	– czyta ze zrozumieniem prozę eseistyczną – znajduje w czytany tekście potrzebne informacje i wykorzystuje je do własnych celów samokształceniowych (np. gromadząc wiadomości o Chopinie) – wykorzystuje informacje w przypisach i objaśnieniach do tekstu w celu pełniejszego jego zrozumienia – wyjaśnia pochodzenie i znaczenie wyrazów: <i>ojczyzna</i>, <i>patriotyzm</i> – wyjaśnia pojęcie <i>mała ojczyzna</i>, odwołując się do konkretnych przykładów – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne związane z pojęciem <i>ojczyzna</i> – opisuje (na podstawie przeczytanego tekstu) małą ojczyznę Chopina – analizuje opisy miejsc związanych z biografią znanych twórców w literaturze (<i>Żelazowa Wola</i> – Chopin) – poprawnie stosuje spolszczoną pisownię niektórych nazwisk (<i>Chopin</i> – <i>Szopen</i>) – poprawnie odmienia przez przypadki obce nazwiska	– podaje podstawowe informacje o Jarosławie Iwaszkiewiczu – podaje podstawowe informacje o Fryderyku Chopinie – określa, jaki jest związek pejzażu mazowieckiego z muzyką Chopina (jak krajobrazy dzieciństwa odzwierciedlają się w dziełach kompozytora) – opisuje dzieła sztuk plastycznych związane z Chopinem (plakat, pomnik kompozytora); wskazuje i interpretuje sposób ukazania związku twórcy z krajobrazem mazowieckim – odwołując się do tekstu, określa uczucia, jakie w narratorze budzi opisywany pejzaż – podaje główne zasady odmiany najczęstszych typów obcych nazwisk
---------------------------------	---	---	--	---

8. Małe ojczyzny wielkich ludzi: malarz i jego przestrzeń	1	J. Iwaszkiewicz <i>Mazowsze Chełmońskiego</i> J. Chełmoński <i>Bociany</i>	– czyta ze zrozumieniem prozę eseistyczną – znajduje w czytany tekście potrzebne informacje i wykorzystuje je do własnych celów samokształceniowych (np. gromadząc wiadomości o Chełmońskim) – wykorzystuje informacje w przypisach i objaśnieniach do tekstu w celu pełniejszego jego zrozumienia – opisuje (na podstawie tekstu) małą ojczyznę Chełmońskiego – analizuje opis miejsc bliskich malarzowi, wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne – opisuje krajobraz, wykorzystując zaobserwowane środki kompozycyjne i stylistyczne – opisuje obrazy Chełmońskiego, dostrzegając ich związek z krajobrazem mazowieckim – buduje zdania, w których funkcjonalnie stosuje różne rodzaje określeń	– podaje podstawowe informacje o Józefie Chełmońskim – określa, jaki jest związek pejzażu mazowieckiego z malarstwem Chełmońskiego – opisuje krajobraz w sposób zróżnicowany stylistycznie i kompozycyjnie – interpretuje obraz Chełmońskiego, uwzględniając specyfikę dzieła malarskiego – opisuje dzieło sztuki (obraz Chełmońskiego)
9. Miejsca, ludzie, opowieści...	1	A. Kroh <i>Kikla</i> malarstwo pejzażowe przedstawiające Tatry	– streszcza przeczytany utwór; dokonuje jego parafrazy (oficjalną polszczyzną) – określa jego tematykę i problematykę – wykorzystuje informacje i objaśnienia zawarte w przypisach do zrozumienia utworu – wyjaśnia, jaki jest związek opowieści z Podhalem – wnioskuje, kim jest autor opowiadania – wskazuje w opowieści o Kikli cechy legendy (podania) – rozpoznaje typ narracji i charakteryzuje narratora – wyjaśnia terminy: dialekt, dialektyzmy – podaje przykłady dialektyzmów – opisuje obrazy przedstawiające pejzaż tatrzański, uwzględniając specyficzne cechy malarstwa	– na podstawie tekstu wyjaśnia, czym jest gawęda – wnioskuje, kim jest autor opowiadania – określa uczucia, jakie budzi w narratorze opowieść o Kikli – uzasadnia, że podania ludowe i gwara są wartością kultury ludowej – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią obecne w tekście dialektyzmy

10. Jak powstaje legenda	2	R. Pielą <i>Dolnośląszczka</i> O. Tokarczuk <i>Bardo. Szopka</i> O. Tokarczuk <i>Pstrąg w migdałach</i>	– streszcza, opowiada, relacjonuje utwór – określa tematykę i problematykę utworu – analizuje opis Barda i okolic, wskazując środki, które nadają temu miejscu charakter magiczny (baśniowy) – odwołując się do utworu Tokarczuk, wypowiada się na temat relacji między fikcją i kłamstwem; wskazuje różnice – czyta teksty informacyjne (wywiad, przypisy, objaśnienia) i wykorzystuje znalezione w nich informacje do własnych celów samokształceniowych – określa, jakie zjawisko ilustruje historia szopki z Barda; uzasadnia swoje zdanie – określa cechy gatunkowe wywiadu jako gatunku literackiego – podaje, w jakim celu przeprowadza się wywiady – układa pytania do wywiadu, jaki chciałby przeprowadzić (z konkretną osobą)	– przedstawia własną propozycję odczytania historii szopki z Barda i ją uzasadnia – wyjaśnia, dlaczego historia szopki zaczęła żyć własnym życiem; jakie potrzeby mieszkańców miasta zaspokajała – nagrywa wywiad na wskazany temat (np. regionalny) i opracowuje go pisemnie
--------------------------	---	---	---	---

11. Własne miejsce – jedyne takie miejsce	2	K. I. Gałczyński <i>Zaczarowana dorożka</i> (fragm.) K. Wierzyński <i>Droga do domu, Jesień w Lizbonie</i>	– czyta głośno wiersze, podkreślając ich charakter za pomocą intonacji i modulacji głosu – określa, jakie uczucia budzą w nim czytane utwory – przypisuje czytane utwory do liryki – określa, kim jest postać mówiąca w każdym z utworów i jej przeżycia wewnętrzne – przedstawia tematykę wierszy (zaprezentowane w nich miejsca) – określa, w jaki sposób w czytanych utworach została przekształcona rzeczywista przestrzeń i jakie są tego przyczyny – wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcje – wskazuje środki służące rytmizacji tekstu – interpretuje wiersze Wierzyńskiego, odnosząc się do wartości i zagadnień egzystencjalnych (tęsknota, samotność itp.)	– czyta głośno, interpretując wiersze głosowo – przedstawia własne propozycje odczytania wierszy i je uzasadnia – wskazuje w czytanych utworach charakterystyczne cechy liryki jako rodzaju literackiego – charakteryzuje podmiot mówiący w wierszach – określa, jaką funkcję pełni w wierszu Gałczyńskiego terminy muzyczne
Łącznie	14			

10. Drogi i bezdroża...

- Dlaczego i po co podróżujemy?
- Różne rodzaje podróżowania.
- Potrzeba miejsca i potrzeba przestrzeni.
- Mityczne podróże i mityczni podróżnicy.

1. Kartki z podróży	1	fotografie przedstawiające różne krajobrazy oraz teksty reklamujące miejsca wakacyjne	– wypowiada się na temat ludzkiej potrzeby podróżowania (buduje dłuższą spójną wypowiedź) – przedstawia własne wrażenia z podróży, którą odbył – gromadzi słownictwo i związki frazeologiczne związane z podróżą – podaje synonimy wyrazu podróż (wędrowka) – czyta teksty reklamowe ze zrozumieniem ich przeznaczenia – rozpoznaje wypowiedź perswazyjną – wskazuje słownictwo nacechowane ekspresywnie – buduje krótki tekst reklamujący wycieczkę turystyczną lub miejsce	– wypowiada się na temat ludzkiej potrzeby podróżowania (uzasadnia swoje sądy i opinie) – poprawnie stosuje związki frazeologiczne związane z podróżą – dostrzega środki stylistyczne i językowe służące perswazji – buduje krótki tekst reklamowy, celowo stosując środki służące perswazji
---------------------	---	---	--	--

2. Miejsca egzotyczne, choć przecież tak bliskie	2	A. Kubala <i>Na północno-wschodnich kresach Polski</i> inne teksty z przewodników oraz związane z nimi teksty informacyjne, mapy, fotografie	– czyta ze zrozumieniem różne teksty informacyjne i użytkowe (artykuł, wypowiedź argumentacyjna, przewodnik, przypisy), ze świadomością ich przeznaczenia – gromadzi, selekcjonuje i przetwarza znalezione w nich informacje; wykorzystuje je do własnych celów samokształceniowych – rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną, wskazuje tezę i argumenty – wyjaśnia pojęcia: <i>egzotyka</i>, <i>egzotyczny</i> i poprawnie stosuje je w zdaniach – wyjaśnia, na czym polega egzotyka wschodnich regionów Polski	– projektuje własną trasę wycieczki i prezentuje ją, budując dłuższą, spójną wypowiedź argumentacyjną – wybiera i opisuje miejsca warte zwiedzenia, uzasadnia swój wybór
--	---	---	--	---

3. Relacje z podróży	2	A. Gasek <i>Czarodziejska tundra</i> K. Wierzba <i>Zdobycy świata</i> R. Kapuściński <i>Zdobycy pustyni</i> B. Pawlikowska <i>Moja dżungla</i>	– czyta ze zrozumieniem relacje z podróży i teksty informacyjne – znajduje potrzebne informacje, przetwarza je i wykorzystuje do własnych celów samokształceniowych – wykorzystuje informacje zawarte w przypisach, wyjaśniając obce nazwy, egzotyczne słownictwo itp. – wyjaśnia termin <i>parafraza</i> – parafrazuje czytane teksty – na podstawie czytanych relacji charakteryzuje warunki klimatyczne, roślinność itp. opisywanych części świata – rozpoznaje pamiętnik i dziennik, odróżnia je – rozpoznaje typ narracji, charakteryzuje narratora (poszczególnych tekstów) – pisze fragment dziennika podróżnika (z fikcyjnej podróży) – buduje poprawne związki frazeologiczne opisujące przestrzeń – gromadzi słownictwo synonimiczne nazywające osobę podróżującą – rozróżnia związki wyrazowe nacechowane dodatnio lub ujemnie – gromadzi słownictwo synonimiczne nazywające stany wewnętrzne i uczucia o różnym natężeniu emocjonalnym	– relacjonuje przeczytane teksty; buduje dłuższą spójną wypowiedź (np. referat o podróżniku, wyprawie) – wypowiada się na temat opisywanych czynów i wrażeń podróżników; przedstawia własne sądy oraz je uzasadnia – wyjaśnia, jakimi gatunkami są pamiętnik i dziennik oraz jaka jest między nimi różnica – w czytanych relacjach z podróży wskazuje terminologię naukową i słownictwo specyficzne dla danego regionu; określa ich funkcje – wyszukuje w dostępnych źródłach informacje o odkrywcach i podróżnikach, buduje definicje słownikowe i porządkuje je alfabetycznie – w swoich wypowiedziach stosuje celowo i funkcjonalnie słownictwo oraz związki frazeologiczne nacechowane dodatnio lub ujemnie
----------------------	---	---	--	--

4. Podróż jako metafora	1	Yi-Fu Tuan <i>Przestrzeń i miejsce</i> <i>O podróży i wędrówce</i> (wywiad z P. Hertzem)	– czyta ze zrozumieniem teksty – rozpoznaje wywiad, określa jego temat, cel, charakteryzuje rozmówcę – wskazuje metaforyczne znaczenia związane z wędrówką (np. życie) – wyjaśnia termin <i>homo viator</i> – wskazuje różnice znaczeniowe między synonimami wyrazu <i>podróż</i> – określa, jakim rodzajem podróży jest pielgrzymka i w jakim celu ludzie pielgrzymują; wypowiada własne sądy i opinie na ten temat	– wyjaśnia, na czym polega różnica między podróżą a miejscem – wskazuje różne znaczenia symboliczne związane z pielgrzymką
5. Wypowiedzenia pojedyncze i złożone	1		– odróżnia wypowiedzenia pojedyncze i złożone – wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym	
6. Odyseusz i inni	1	Fragmenty mitów greckich (Odyseusz, Eneasz, Jazon)	– streszcza i opowiada mity greckie, w których występuje motyw wędrówki – wymienia utwory literackie i filmy zawierające motyw wędrówki; krótko je przedstawia – poprawnie zapisuje nazwiska autorów i tytuły dzieł – gromadzi związki frazeologiczne nawiązujące do mitów greckich	– wskazuje ponadczasowe, symboliczne znaczenia związane z wędrówką takich bohaterów jak Odyseusz, Jazon, Eneasz – określa, jakie funkcje pełni motyw wędrówki w różnych (znanych) utworach
7. Zawsze Itaka	1	K. Kawafis <i>Itaka</i>	– opisuje własne odczucia związane z wierszem – wskazuje epitety i określa ich funkcje – dostrzega w nim odniesienia do mitu o Odyseuszu – wyjaśnia, na czym polega metaforyczny charakter motywu wędrówki w tym utworze – przedstawia własną propozycję odczytania utworu i ją uzasadnia	– określa funkcję zastosowanego w wierszu zwrotu do adresata – wnioskuje, kim jest adresat wiersza i jaki jest jego związek z uniwersalną wymową utworu

8. Podróż w głąb ziemi	1	M. Kuczyński <i>Pan końca świata</i>	– streszcza i opowiada przeczytaną relację (śledząc drogę przebytą przez narratora) – rozpoznaje typ narracji i wnioskuje o gatunku utworu – określa, kim jest narrator – w opisach miejsc wskazuje tworzące je środki stylistyczne i językowe – wyjaśnia tytuł fragmentu – redaguje własny opis niezwykłego miejsca	– podaje podstawowe informacje o Macieju Kuczyńskim – w spójnych wypowiedziach ustnych przedstawia własne refleksje i przemyślenia związane z przeczytanym tekstem – interpretuje tytuł: buduje wypowiedź argumentacyjną – wskazuje środki tworzące takie cechy opisu, jak obrazowość, zmysłowość, dynamizacja, emocjonalność – redaguje urozmaicony kompozycyjnie i stylistycznie opis miejsca
9. Reportaż z podróży	1	R. Kapuściński <i>Ziemia polska (Nałęczów)</i> M. Wańkowicz <i>Debiut reportażystki</i>	– w czytanych fragmentach rozpoznaje reportaże – określa ich tematykę i problematykę – w opisach miejsc w tekście Kapuścińskiego wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne i określa ich funkcje – charakteryzuje nadawcę (postać mówiącą) i wnioskuje o jej stosunku do opisywanego krajobrazu – na podstawie rad Wańkowicza przedstawia zasady pisania reportażu (cechy, jakie powinien posiadać reportaż) – pisze własną relację z wyprawy lub wycieczki, starając się nadać jej cechy reportażu	– podaje podstawowe informacje o Melchiorze Wańkowiczu, wybitnym polskim reportażyście – odwołując się do tekstu, wskazuje najważniejsze cechy reportażu – przedstawia sposób wychowania dzieci w rodzinie Wańkowiczów i odnosi się do niego – w swojej relacji stosuje słownictwo nacechowane ekspresywnie oraz środki językowe i stylistyczne tworzące obrazowość

10. Motyw drogi w poezji		L. Staff <i>Znad ciemnej rzeki</i> K. Baczyński <i>Piosenka</i>	– czyta głośno wiersze, podkreślając ich charakter za pomocą intonacji i modulacji głosu – określa, jakie uczucia budzą w nim czytane utwory – przypisuje czytane utwory do liryki – określa, kim jest postać mówiąca w każdym z utworów i jej przeżycia wewnętrzne – wskazuje obrazy poetyckie – wskazuje środki służące rytmizacji tekstu	– czyta głośno, interpretując wiersze głosowo – przedstawia własne propozycje odczytania wierszy i je uzasadnia – wskazuje w czytanych utworach charakterystyczne cechy liryki jako rodzaju literackiego – charakteryzuje podmiot mówiący w wierszach – rozpoznaje metafory i określa ich funkcje
11. Sprawdzian z nauki o języku wraz z omówieniem	1+1			
Łącznie	14			

Lektury od podszewki

1. Świat przedstawiony w powieści fantasy, bohaterowie, fabuła i budowa utworu	4	J. R. R. Tolkien <i>Drużyna Pierścienia</i>	– streszcza, opowiada, relacjonuje wątki powieści – przedstawia swoje odczucia i refleksje związane z lekturą – określa tematykę i problematykę utworu – rozpoznaje <i>Drużynę Pierścienia</i> jako utwór epicki, powieść fantasy – określa świat przedstawiony (czas, miejsce, postacie, zdarzenia) i wskazuje jego charakterystyczne cechy (magia, fantastyka, motywy średniowieczne) – w świecie przedstawionym dostrzega dualność (dobro–zło) – przedstawia głównych bohaterów, wskazując ich charakterystyczne cechy i przynależności do różnych ras – znajduje elementy charakterystyki bezpośredniej i pośredniej – ocenia bohaterów, odwołując się do tekstu, wskazując czyny i decyzje oraz przytaczając opinie narratora – rozpoznaje typ narracji, określa, w jaki sposób narrator sygnalizuje swój stosunek do bohaterów i wydarzeń – określa, jakim wartościom służą pierwszoplanowi bohaterowie – znajduje w powieści opisy: miejsc, postaci, budowli, strojów, uczt, bitew itp.; wskazuje charakterystyczne dla nich środki stylistyczne – zabiera głos w klasowej dyskusji na temat powieści, przedstawia swoje sądy i opinie oraz je uzasadnia – pisze na temat powieści pracę będącą wypowiedzią argumentacyjną	– przedstawia J. R. R. Tolkienu jako wybitnego znawcę średniowiecza i pisarza gatunku fantasy; wykorzystuje informacje biograficzne – przedstawia swoją propozycję odczytania powieści (jej przesłania) – charakteryzuje świat Śródziemia i jego mieszkańców – charakteryzuje miejsca, w których rozgrywa się akcja, zwracając uwagę na ich symboliczność oraz związek z zamieszkującymi je istotami – porównuje kreacje różnych postaci – wskazuje, co w powieści wpływa na ocenę bohaterów, wartościowanie ich czynów i motywów postępowania – określa system wartości, jaki obowiązywał bohaterów, odnajduje w nim korzenie chrześcijańskie i elementy etosu rycerskiego – rozpoznaje motyw drogi jako podstawę kompozycji utworu – określa, jaką funkcję pełnią w powieści nazwy w językach różnych ras oraz fragmenty cytowanych pieśni, podań i utworów poetyckich – na podstawie powieści omawia takie zagadnienia, jak walka dobra ze złem, honor, lojalność, przyjaźń, odpowiedzialność, poświęcenie itp. – uczestniczy w klasowej dyskusji, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi – tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się
---	----------	--	--	--

2. Analiza i interpretacja utworu.	2	J. Parandowski <i>Przygody Odyseusza</i> M. Ossowska <i>Starogrecki ideał rycerski</i>	– streszcza mit o Odyseuszu – barwnie, ciekawie opowiada przygody Odyseusza – wymienia miejsca i postacie, jakie Odyseusz napotkał podczas wędrówki – wskazuje metaforyczne znaczenie wędrówki Odyseusza i jego pragnienie dotarcia do Itaki – charakteryzuje Odyseusza na podstawie jego zachowania podczas podróży i w starciu z różnymi przeciwnościami losu – pisze opowiadanie połączone z opisem – tematycznie związane z wędrówką Odyseusza	– uczestniczy w konkursie krasomówczym – charakteryzuje Odyseusza, wskazując w nim typowe cechy greckiego herosa – pisze opowiadanie połączone z opisem przeżyć wewnętrznych – na temat wybranej przygody Odyseusza
Łącznie	6			

Około 85 godz. w II semestrze.